

REDAKCJA
tel. 662 061 331

ODWIEDŹ NASZ PORTAL

RYPIN-**CRY**.PL

**Bieżące informacje
z regionu
pod Twoją ręką**

GMINA WĄPIELSK

**Nowa hala sportowa
już gotowa**

str. 3 - Aktualności

GMINA ROGOWO

**Radość, zabawa
i niezapomniane
atrakcje**

str. 4 - Aktualności

GMINA BRZUZE

**Jak się bawić
to z seniorami**

str. 6 - Aktualności

CZWARTEK
21 SIERPNIA 2025

ISSN: 2544-8935

2,99 zł
w tym 5% VAT

nr 17/2025 (501)

CRY

DWUTYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Dzieje się na drogach

REGION ➤ Samorząd województwa modernizuje drogę wojewódzką nr 563 pomiędzy Rypinem a granicą województwa. Długość odcinka to 15 km, wartość inwestycji ponad 100 mln złotych

Kończy się właśnie pierwszy etap robót między Stępowem i Okalewem, prace między Rypinem a Stępowem wyprzedzają harmonogram. Na terenie powiatu rypińskiego Urząd Marszałkowski realizuje także kilka innych zadań drogowych. – Droga 563 to teraz jeden wielki plac budowy. Montaż finansowy, łączący środki z kilku

źródeł, pozwala na kompleksowe prace na całej niemal długości. W ramach inwestycji powstają chodniki dla pieszych, ścieżki pieszko-rowerowe i oświetlone przejścia dla pieszych – przypomina marszałek Piotr Całbecki.

Trasa prowadzi z Rypina w kierunku Mławy w północnej części Mazowsza, komunikując Rypin

z okolicznymi miejscowościami. Przebudowa podzielona została na dwa zadania realizowane w trybie „zaprojektuj i wybuduj”.

Stępowo

– granica województwa

Wykonawcą robót na tym siedmiokilometrowym odcinku jest konsorcjum firm PRD Lipno i PBD Brodnica, które aktualnie kończy zadanie. Wartość inwestycji: 45 mln złotych. Droga została przebudowana i wzmocniona. Powstał nowy most w Okalewie, który jest szerszy niż stara przeprawa w tym miejscu i wyposażony w chodnik dla pieszych. Dobudowano ścieżkę pieszko-rowerową, która zapewni bezpieczną drogę do szkoły uczniom podstawówki w Okalewie. W ramach inwestycji przebudowano skrzyżowania, doświetlono przejścia dla pieszych, dobudowano zatoki autobusowe i przystanki. Trasa zyskała też trwałe oznakowanie poziome i nowe oznakowanie pionowe. Przy rozliczeniu inwestycji UM zamierza wykorzystać wysokie, 95-procentowe dofinansowanie z Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza.

dokończenie na str. 30

Rypin

Wandale na terenie szpitala

Przy hospicjum oraz Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Rypinie powstała strefa wypoczynku – miejsce stworzone z myślą o pacjentach, ich rodzinach oraz mieszkańcach. Niestety swoje piętno odcisnąć zdążyli już na nim wandale.

powstało z myślą o pacjentach, ich rodzinach oraz mieszkańcach, aby mogli spędzać czas w spokojnym, bezpiecznym otoczeniu. Nowe oświetlenie, ławki, nasadzenia roślin i ogrodzenie sprawiają, że strefa jest nie tylko estetyczna, ale także funkcjonalna i dostępna dla pacjentów o każdej porze dnia – również wieczorami.

– Takie działania są nie tylko brakiem szacunku do wspólnego dobra, ale przede wszystkim uderzają w osoby najbardziej potrzebujące. Apelujemy do wszystkich. Dbajmy o wspólne przestrzenie. Reagujmy, gdy widzimy niszczenie mienia. Wspólnie możemy sprawić, że takie sytuacje nie będą się powtarzać – dodaje starosta Sochacki.

My również przyłączamy się do apelu, tym bardziej, że niestety coraz częściej piszemy o bezmyślnych aktach wandalizmu, czy to na terenie gmin jak Skrwilno, Rogowo, czy na terenie miasta, gdzie w przeszłości oberwało się np. multimedialnym wyświetlaczom przy RDK-u. Zawsze zgłaszajmy takie sprawy na policję.

– Z przykrością informujemy, że w ostatnich dniach na terenie strefy przy hospicjum i Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym doszło do aktu wandalizmu. Uszkodzone zostało nowe ogrodzenie, a także podjęto próbę kradzieży kuli oświetleniowej – poinformował 8 sierpnia br. starosta rypiński Jarosław Sochacki.

Mowa oczywiście o terenie przy rypińskim szpitalu. To miejsce

(ak)
fot. Powiat Rypiński

Unijne środki na remonty kościołów

POWIAT ▶ Do czterech parafii w powiecie rypińskim trafią w tym roku środki z budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego na prace konserwatorsko-remontowe zabytkowych kościołów. Urząd Marszałkowski w Toruniu przeznaczył na to wsparcie 340 tys. zł

W całym województwie dofinansowanych będzie 213 przedsięwzięć kwotą wynoszącą prawie 11,5 mln. zł. W naszym powiecie pieniądze są przeznaczone na poprawę stanu kościołów w Rypinie, Sadłowie, Rogowie i Skrwilnie.

– Odrestaurowane zabytki to nasz wspólny sukces. Należy podkreślić zaangażowanie właścicieli

i zarządców, którzy na co dzień troszczą się o nie, chronią przed zniszczeniem, zabiegają o dotacje. Potrzeby są wciąż duże, dlatego konsekwentnie wspieramy ich działania – wyjaśnia marszałek Piotr Całbecki

Tegoroczni beneficjenci marszałkowskich dotacji
Parafia rzymskokatolicka

ka pw. św. Jana Chrzciciela w Sadłowie otrzymała na II etap remontu pokrycia i konstrukcji dachu kościoła 100 tys. zł oraz kolejne 100 tys na kontynuację renowacji rokokowego ołtarza bocznego.

Parafia rzymskokatolicka pw. Świętej Trójcy w Rypinie dostała wsparcie w wysokości 30

tys. zł na konserwację malarstwa ściennego wewnątrz kościoła.

Parafia rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja w Rogowie otrzymała na konserwację elewacji kościoła 50 tys. zł.

Parafia rzymskokatolicka pw. św. Anny w Skrwilnie otrzymała 60 tys. zł na prace konserwatorskie elewacji frontowej ko-

ścioła.

Na dotacje składają się środki unijne z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza oraz pieniądze z budżetu województwa. Urząd Marszałkowski w Toruniu program ochrony zabytków realizuje od 2009 roku.

Tekst i fot. (jd)

Region

Program dla seniorów

Urząd Marszałkowski w Toruniu przeznaczył 335,8 tys. zł na dofinansowanie programu zapobiegania upadkom seniorów. W przedsięwzięciu ma wziąć udział 1073 osób powyżej 60. roku życia.

Jeszcze do piątku 22 sierpnia można się zgłaszać do programu, którego celem jest, oprócz zmniejszenia liczby upadków i urazów seniorów, przede wszystkim poprawa sprawności fizycznej oraz wykształcenie nawyków systematycznych ćwiczeń. W tym roku do programu przystąpiło 26 samorządów z naszego województwa, w tym Urząd Miasta Rypina.

Każdy senior, który chce za-

dbać o zdrowie i poprawić kondycję oraz mobilność przez regularne zajęcia sportowe, może skorzystać z oferty. Zapisy są prowadzone pod numerem: 54 280 96 48 lub osobiście w Urzędzie Miasta, pok. 202 do 22 sierpnia tego roku. W przedsięwzięciu ma wziąć udział 40 starszych mieszkańców Rypina, którzy pod okiem trenerów będą kilka razy w tygodniu wzmacniać kondycję i poprawiać wydolność orga-

nizmu.

Koordinatorem programu jest Regionalny Ośrodek Medycyny Sportowej Sportvita z Bydgoszczy, który odpowiada za szkolenie trenerów, edukację uczestników, badania kwalifikacyjne i kontrolne, testy sprawnościowe i psychologiczne, skład ciała, EKG oraz za nadzór merytoryczny nad programem.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Coraz więcej zieleni

Na placu przy ul. Nowy Rynek trwa realizacja zadania pn. „Budowa nowej przestrzeni wypoczynkowej przy ul. Nowy Rynek - II etap”.

Inwestycja obejmuje m.in. nowe nasadzenia roślin, drzew, krzewów oraz bylin, które wzbogacą przestrzeń i nadadzą jej przyjazny, zielony charakter. Nowa roślinność na placu z fontanną, nie tylko podniesie walory estetyczne, ale rów-

nież stworzy naturalną osłonę przed słońcem, poprawi mikroklimat oraz stanie się elementem sprzyjającym wypoczynkowi.

(ak)
fot. nadesłane

Nowa hala sportowa już gotowa

GMINA WĄPIELSK ▶ Rok temu wójt Beata Gabryszewska podpisała umowę z Krzysztofem Getką, właścicielem Firmy Ogólnobudowlanej ze Zbiczna, na budowę hali sportowej przy Szkole Podstawowej im. Stanisława Staszica w Wąpielsku. Budynek już jest gotowy i czeka na dzieci, którym za niespełna dwa tygodnie skończą się wakacje

W hali, oprócz sali głównej, znajdują się szatnie z przebieralniami, toalety, pokój nauczycielski, stołówka z kuchnią i zmywalnią, magazyny i pomieszczenie techniczne oraz sanitariat dla osób z niepełnosprawnościami. Powstał efektowny parterowy niepodpiwniczony murowany budynek. Poza głównym wejściem od frontu są dodatkowe dwa z tyłu gmachu. Hala została bezpośrednio połączona z budynkiem szkoły,

a jej lokalizacja tuż przy orliku stanowi doskonałe uzupełnienie lokalnej bazy sportowej. Obiekt będzie ogrzewany pompą ciepła zasilaną instalacją fotowoltaiczną.

Hala będzie miejscem aktywności sportowych, organizacji wydarzeń i spotkań mieszkańców gminy. Ma służyć wszystkim, nie tylko społeczności szkolnej. To ogromna inwestycja, jak na tak niewielką gminę, więc wapielscy samo-

rządowcy planują maksymalnie wykorzystać jej potencjał.

Kubatura budynku hali przy Szkole Podstawowej im. Stanisław Staszica w Wąpielsku wynosi 6223 m³, powierzchnia zabudowy – 877 m², powierzchnia użytkowa – 780 m². Koszt przedsięwzięcia to prawie 7,2 mln zł. Dofinansowanie z budżetu państwa z 8. edycji Programu Inwestycji Strategicznych wyniosło 6,6 mln zł.

Tekst i fot. (jd)

Region

Nagrody za pomysłowe witacze

W naszym powiecie dożynki w czterech z pięciu gmin wiejskich odbędą się w najbliższą sobotę 23 sierpnia. Przygotowania idą pełną parą, a przy drogach ustawiane są witacze dożynkowe, niejednokrotnie bardzo pomysłowe.

Konkurs na najciekawszy witaćz ogłosiło Starostwo Powiatowe w Rypinie, o czym informowaliśmy w jednym z poprzednich wydań naszego tygodnika. Kolejny konkurs zorganizował również Urząd Marszałkowski w Toruniu. Do wygrania jest kasa i to całkiem spora.

Uczestnikami mogą być sołectwa zgłoszone do konkursu przez wójta lub burmistrza. Gmina może wybrać tylko jedno sołectwo, które zgłosi jeden witaćz. Podstawowe materiały wykorzystane przy przy budowie dekoracji powinny być związane ze świętem plonów, np. kłosa, ziarna, warzywa, owoce, kwiaty. Na witaćzu powinna być umieszczona nazwa miejscowości i rok sporządzenia ozdoby. Najlepiej, żeby dożynkowe kompozycje były zlokalizowane w widocznym i bezpiecznym dla ruchu pojazdów miejscu. Organizator wyklucza wykorzystanie żywych zwierząt.

Ideą konkursu jest kultywowanie tradycji oraz aktywizacja mieszkańców do wspólnego dzia-

łania i kreowania wizerunku swojej miejscowości. Komisja konkursowa będzie brała pod uwagę m.in.

jakość i rodzaj użytych materiałów, walory estetyczne, technikę wykonania, kolorystykę, różnorodność

użytych elementów, oryginalność formy i rozwiązań konstrukcyjnych oraz promocję witaćza na stronie internetowej gminy.

Zgłoszenia należy przesłać pocztą tradycyjną do 30 września na adres: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Departament Rolnictwa i Geodezji, plac Teatralny 2, 87-100 Toruń z dopiskiem „Konkurs. Pomysłowy witaćz dożynkowy 2025”. Więcej informacji na temat konkursu można uzyskać pod nr tel. 452 061 260. Regulamin i niezbędne formularze są do pobrania na stronie kujawsko-pomorskie.pl.

Nagrody: I miejsce – 7 000 zł; II miejsce – 5 000 zł; III miejsce – 3 000 zł oraz dwa wyróżnienia po 1 000 zł.

Tekst i fot. (jd)

Radość, zabawa i niezapomniane atrakcje

GMINA ROGOWO ▶ W sobotę 16 sierpnia Brzeszczki Małe rozbrzmiały śmiechem i radością – odbył się coroczny piknik rodzinny, który przyciągnął mieszkańców w każdym wieku. Słoneczna pogoda sprzyjała spędzaniu czasu na świeżym powietrzu, a bogaty program atrakcji sprawił, że nikt nie mógł narzekać na nudę

Dla najmłodszych przygotowano liczne konkursy, gry i zabawy zręcznościowe, które wywoływały uśmiechy i okrzyki radości. Wiele emocji wzbudził również pokaz strażacki, zorganizowany dzięki niezawodnym druhom z OSP Pręczki. Podczas pokazu mieszkańcy mieli okazję zobaczyć, jak udzielą się pierwszej pomocy osobom poszkodowanym – wiedza praktyczna i widowiskowa w jednym. Nie zabrakło też ochłody w postaci kurtyny wodnej, która pozwalała

dzieciom i dorosłym schłodzić się w upalnym popołudniu.

Organizatorzy zadbali także o poczęstunek, który dostępny był dla wszystkich uczestników pikniku – od słodkich przekąsek po aromatyczne przekąski na ciepło. Radości i śmiechu było co niemiara. Piknik okazał się wspaniałą okazją do spotkania sąsiedzkiego, integracji lokalnej społeczności oraz spędzenia czasu w rodzinnej atmosferze. Organizatorami wydarzenia byli: sołtys Iwona Rutkowska oraz Krzysztof Jastrzębski – społecznik, lokalny przedsiębiorca i prezes OSP Pręczki.

To dzięki ich zaangażowaniu i pasji mieszkańcy mogli cieszyć się tak udanym i pełnym atrakcji popołudniem.

– Dzięki wspólnemu zaangażowaniu udało się stworzyć wydarzenie pełne radości i rodzinnej atmosfery. Największą nagrodą są dla mnie uśmiechy dzieci i zadowolenie dorosłych. Wierzę, że takie chwile budują naszą lokalną wspólnotę i sprawiają, że Brzeszczki Małe

stają się jeszcze bardziej wyjątkowym miejscem do życia – podkreśla sołtys Iwona Rutkowska.

– Chciałbym serdecznie podziękować wszystkim mieszkańcom Brzeszczek Małych i gościom za tak liczne przybycie na nasz coroczny piknik rodzinny. To wspaniale widzieć, jak cała społeczność bawi się razem, uśmiechy dzieci i dorosłych mówią same za siebie. Cieszę się, że mogliśmy przygotować dla Was tyle atrakcji – od konkursów i zabaw zręcznościowych

po pokaz strażacki. Mam nadzieję, że każdy znalazł coś dla siebie i spędził z nami niezapomniane chwile. Już dziś zapraszam wszystkich do udziału w kolejnych wydarzeniach – mówi Krzysztof Jastrzębski.

Brzeszczki Małe po raz kolejny udowodniły, że wspólne wydarzenia integrujące społeczność lokalną potrafią dostarczyć mnóstwo radości i pozostawić niezapomniane wspomnienia dla wszystkich uczestników.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Bitwa na smaki z KGW Dylewo

10 sierpnia w Zarzeczewie odbył się drugi etap dziesiątej edycji konkursu kulinarnego „Bitwa Regionów”. Nasz region dumnie reprezentowało Koło Gospodyń Wiejskich z Dylewa, po triumfie w etapie powiatowym.

Celem konkursu jest popularyzacja tradycyjnych dań regionalnych oraz podkreślenie różnorodności polskiej kuchni. Wydarzenie promuje również działalność kół gospodyń wiejskich i stowarzyszeń, które od lat odgrywają kluczową rolę w kultywowaniu dziedzictwa kulinarnego oraz rozwijaniu lokalnych inicjatyw. Jak co roku, walory estetyczne i smakowe potraw były na bardzo wysokim poziomie.

W komisji konkursowej zasię-

dli m.in. przedstawiciele instytucji związanych z rolnictwem. Po burzliwych naradach wyłoniono najlepsze dania. Potrawa konkursowa KGW Dylewo – pierogi z gęsiną – zachwyciła zarówno podniebienia, jak i serca odwiedzających stoisko. Choć danie nie zakwalifikowało się do finału ogólnopolskiego, sam udział w konkursie jest kolejnym sukcesem koła.

– Udział w kolejnej już edycji konkursu był dla nas fantastycz-

nym doświadczeniem. To nie tylko okazja do pokazania naszych tradycyjnych potraw, ale też świetna zabawa i możliwość spotkania wspaniałych ludzi z innych miejscowości. To naprawdę udane wydarzenie, które inspiruje i motywuje nas do dalszej pracy nad kulinarnymi tradycjami naszego regionu – przyznaje Beata Sugalska, przewodnicząca KGW Dylewo.

(AdWo), fot. nadesłane

KUJAWY
POMORZE

DOŻYNKI

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

I DIECEZJI BYDGOSKIEJ

BYDGOSZCZ | MYŚLĘCINEK 2025

31 sierpnia 2025 r. | MYŚLĘCINEK | Leśny Park Kultury i Wypoczynku

UROCZYSTOŚCI GŁÓWNE

- 10:45 **Przemarsz Korowodu Dożynkowego**
- 11:00 **Uroczysta Msza Święta Dożynkowa**
pod przewodnictwem Biskupa
Krzysztofa Włodarczyka
- 12:30 **CZĘŚĆ OFICJALNA:**
- odegranie hymnu państwowego
- powitanie gości i wystąpienia
okolicznościowe
- ogłoszenie wyników konkursów
dożynkowych

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE

- 9:00 Konkursy o nagrodę Marszałka
na najładniejsze wieńce dożynkowe
- 10:30 **Otwarcie kiermaszu** *Wies żywi miasto*
Wystawa maszyn rolniczych
retro oraz współczesnych
- 13:30 **Kujawski Maraton Dożynkowy:**
- kiermasz rękodzieła ludowego
- pokazy Kół Gospodyń Wiejskich
- przegląd kapel ludowych
- prezentacje ginących zawodów
- animacje, zabawy i konkursy
- warsztaty tematyczne
- dożynkowa wata cukrowa
- pokazy cyrkowe
- 18:00 Pokaz mody Kamili Froelke:
Koronka Północy - Kociewie i Kujawy
na ślubnym kobiercu

19:00 GWIAZDA WIECZORU: ANDRZEJ PIASECZNY

Organizatorzy:

Urząd Kultury i Dziedzictwa
Województwa Kujawsko-PomorskiegoUrząd Regionalny
Województwa Kujawsko-PomorskiegoUrząd Miasta
BydgoszczUrząd Powiatu
Bydgoszcz

Biskupstwo Diecezji Bydgoskiej

Patronat medialny:

Polskie Radio
BydgoszczTVP 3
BydgoszczPomorska
TVP info_Fundusze Europejskie
dla Kujaw i PomorzaRzeczpospolita
PolskaDofinansowane przez
Unię EuropejskąSamorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Jak się bawić to z seniorami

GMINA BRZUZE ▶ Wiek Seniora – Wigor Juniora to cykl wydarzeń skierowanych do emerytów z gminy Brzuze. Kończy je całonocny piknik, który w tym roku odbył się w czwartek 7 sierpnia w Kleszczynie. Tak się dzieje od prawie 20 lat

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

Przed rozpoczęciem pikniku goście i gospodarze uczestniczyli w mszy świętej w sanktuarium Świętej Rodziny w Studziance, odprawionej w intencji ludzi starszych i chorych. Po nabożeństwie wszyscy ruszyli do Kleszczyna, gdzie czekały na nich ustawione pod namiotami stoły, na których pojawiły się kiełbasy i mięsa z grilla oraz surówki, owoce, ciasta i napoje. Biesiada była tylko jednym z elementów pikniku. Po raz kolejny zostały rozegrane mistrzostwa lekkoatletyczne seniorów, które przygotował i prowadził Michał Czachorski,

odbył się też konkurs wokalny Brzuskie Słowiki.

Wiek Seniora – Wigor Juniora to pomysł wójta Jana Koprowskiego. Co roku do wszystkich mieszkańców gminy, którzy osiągnęli wiek emerytalny, wysyłane są imienne zaproszenia. Organizację pikniku wzięli na siebie przede wszystkim pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Brzuze i Urząd Gminy. Nieoceniona również była pomoc KGW Kleszczynki, sołectwa Kleszczyn i pracowników Szkoły Podstawowej w Ostrowitem. Do

tańca przygrywał zespół Sami Swoi.

– Pomysł organizacji pikniku, który narodził się prawie dwie dekady temu, przyjął się. Wydarzenie rozpoczynamy mszą świętą w intencji ludzi starszych i chorych w Studziance, w naszym pięknym sanktuarium Świętej Rodziny. Po chwili zadumy i modlitwy następuje część już bardziej rozrywkowa – wyjaśnia wójt Jan Koprowski.

Na pikniku spotkały się osoby, które są na nim od początku i nowicjusze. Wszyscy zgodnie zachwalają pomysł, bo oprócz dobrego jedzenia, udziału

w różnych konkursach z nagrodami, niektórych całkiem zabawnych, można spotkać się z dawno niewidzianymi znajomymi oraz potańczyć.

– Jestem tutaj drugi raz. Przyjechałam busikiem z koleżankami z Gulbin, który nas również odwiedzi. Jak kto nie ma czym przyjechać, to gmina dowozi. Bardzo mi się ten piknik podoba, organizacyjnie jest bez zarzutu. W ogóle sam pomysł jest świetny. Przygotowano wiele atrakcji – tańce, konkursy, zawody sportowe. Można spotkać się z ludźmi, których na co dzień się nie widuje – wyja-

śnia Małgorzata Rynecka z Gulbin.

Piknikową weteranką jest Teresa Sieklicka, która na imprezie jest po raz 18.

– Przebywanie wśród ludzi, tańce, muzyka, śpiew i śmiech to lepsze niż pigułki. Seniorzy mają za sobą niełatwe lata, bo i w komunie żyliśmy, gdzie wszystkiego brakowało, a teraz nareszcie i my mamy czas, żeby się bawić. Dzieci i wnuki odchowane, oby tylko zdrowie dopisywało, to nie zamierzamy odpuszczać – deklaruje pani Teresa.

Tekst i fot. (jd)

Uczcili ważne rocznice

RYPIN ▶ W dniu 15 sierpnia br. w naszym mieście odbyły się uroczyste obchody z okazji Święta Wojska Polskiego, 105. rocznicy Bitwy Warszawskiej, nazywanej „Cudem nad Wisłą” oraz Święta Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

Uroczystości rozpoczął koncert okolicznościowy w wykonaniu Miejskiej Orkiestry Dętej pod batutą Klaudii Kuźmińskiej, który odbył się w Kościele pw. św. Stanisława Kostki. Następnie odprawiona została uroczysta msza święta w intencji ojczyzny, podczas której wspólnie modliliśmy się za wolną i niepodległą Polskę. O oprawę muzyczną li-

turgii zadbał Chór Belcanto oraz Miejska Orkiestra Dęta.

Po nabożeństwie w asyście orkiestry, pocztów sztandarowych, harcerzy, mieszkańcy Rypina oraz zaproszeni goście przemaszerowali do parku miejskiego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, gdzie żołnierze z 4. Pułku Chemicznego im. Ignacego Mościckiego w Brodnicy

pełnili wartę honorową. Tam okolicznościowe przemówienie wygłosił burmistrz Rypina Paweł Grzybowski, który podziękował wszystkim uczestnikom za obecność i godne uczczenie bohaterów Bitwy Warszawskiej.

Za udział w uroczystościach podziękował również przewodniczący Rady Miasta Rypin Jarosław Nowatkowski. Okolicz-

nościowy list poseł na Sejm RP Joanny Borowiak odczytała rada na rady powiatu Barbara Górecka. Zwieńczeniem uroczystości było złożenie kwiatów i wieńców pod pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego przez przedstawicieli delegacji samorządowych, służb mundurowych, instytucji publicznych, organizacji społecznych.

– Dziękujemy wszystkim za udział w dzisiejszych obchodach oraz wspólne uczczenie pamięci bohaterów zwycięskiej Bitwy Warszawskiej z 1920 roku – wydarzenia, które na zawsze pozostanie symbolem odwagi, jedności i niezłomnego ducha narodu polskiego – podsumowuje Urząd Miasta Rypin.

(ak), fot. UM

REKLAMA

AKADEMIA KUJAŃSKO-POMORSKA

studia: MAGISTERSKIE LICENCJACKIE INŻYNIERSKIE NAUCZYCIELSKIE PODYPLOWOWE KOLEGIUM DOKTORSKIE

- PRAWO
- PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA
- ADMINISTRACJA: skł. publiczn. i zastępcze, oddziały, biura i inne
- PEDAGOGIKA: metodyczne, społeczno-ekonomiczne, teoretyczne i praktyczne
- EKONOMIA: ekonomia podmiotowa, zarządzanie, logistyka i spedycja, e-commerce i marketing i inne
- FINANSY I RACHUNKOWOŚĆ: bankowość, rachunkowość przedsiębiorstwa i finansy
- PSYCHOKRYMINALISTYKA
- PRAWO W ZARZĄDZANIU
- OBRONNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO
- PRAWO MIĘDZYNARODOWE I UE W BIZNESIE
- FILOLOGIA
- JĘZYK ANGIELSKI
- TRANSLATORYKA KULTUROWA
- PRACA SOCJALNA
- BUDOWNICTWO
- INFORMATYKA
- GEODEZJA I KARTOGRAFIA
- PIELEGNIAŘSTWO

\$1
W POLSCE
\$3
W POLSCE

1
MIEJSCE
RANKING

600 godzin praktycznej nauki języka obcego
 Nowości: LOGOPEDIA, J. ANGIELSKI II^a
 Wpisowe 0 zł, konkurencyjne czesne
 Zapisz się online!

www.akp.bydgoszcz.pl

ul. Toruńska 55, Bydgoszcz +48 500 149 149

Kolorowych jarmarków najbardziej żal

GMINA SKRWILNO ▶ Co można było w nie tak odległych jeszcze czasach kupić na jarmarku? Zazwyczaj to co wyrosło na okolicznych polach i w sadach, rękodzieło, wyroby rzemieślnicze i przemysłowe, które przydawały się w gospodarstwach domowych. Nie było chińskiej tandety, ubrań z Bangladeszu udających bawełniane i podróbek

Wielu z nas tęskni za dawnymi jarmarkami, na których nabywało się za przystępną cenę ładne przedmioty, nawet meble, wykonane przez utalentowanych ludowych twórców tkaniny ozdobione pięknymi ręcznymi haftami, gliniane malowane naczynia czy drewniane motyle i koniki bujane. Wszystko z naturalnych, dostępnych na wyciągnięcie ręki, surowców. Najwyraźniej ta nostalgia udzieliła się wójtowi Dariuszowi Kolczyńskiemu, który wpadł na pomysł zrealizowania filmu o jarmarkach w Skrwilnie.

– Plan zdjęciowy był na terenie lasów państwowych. Jest to film przedstawiający tak naprawdę historię Skrwilna zwią-

zaną ze stuleciem naszych targów, które były słynne nie tylko w kraju ale również w Europie. Myślę, że te kilka kadrów, które zostało nagranych zostanie w pamięci na następne pokolenia. To jest świetna pamiątka, żeby utożsamiać się z historią, którą tworzyli nasi mieszkańcy – wyjaśnił Dariusz Kolczyński.

Jeśli cokolwiek się dzieje w naszym powiecie i ma historię w tle, nie może zabraknąć Andrzeja Szalkowskiego, który nasz region i jego dzieje doskonale zna. Chętnie też podejmuje rękawicę, gdy trzeba przybliżyć je w nieszablonowy sposób. Dyrektor rypińskiego muzeum został zaproszony do współpracy przy filmie „Jarmarki w Skrwilnie.

Pamiątka na 100-lecie”. Napisał scenariusz i dzieło wyreżyserował. Za kamerą stanął Marcin Józwiak, scenografia, rekwizyty i kostiumy są pracą zbiorową.

– Największym skarbem gminy, nie tylko tym materialnym, czyli te złota i srebra znajdujące się w toruńskim muzeum są największą wartością, ale ludzie mieszkający tutaj, potrafiący czerpać z dziedzictwa, z lokalnej historii pełnymi garściami i na tej bazie tworzyć. Pomysł wójta polegający na tym, żebyśmy uwiecznili te targi i jarmarki w Skrwilnie, które dzieją się tutaj od 100 lat trafił na bardzo podatny grunt. Udało się przeprowadzić ciekawe wywiady, pozyskaliśmy wspomnienia,

pozyskaliśmy szereg informacji o targach jakie się tutaj działy. Dodatkowo, oczywiście sięgnąłem do literatury i na tej bazie stworzyłem scenariusz – tłumaczy Andrzej Szalkowski.

W tworzenia filmu zaangażowały się wszystkie sołectwa z gminy Skrwilno. Pokazanie wyłącznie jarmarku scenarzysta uznał za niewiele wnoszące, w każdym filmie musi być przecież jakiś bohater. Nie zbiorowy, ale człowiek, z którym się możemy utożsamić, albo go odrzucić.

– Historie tych targów osnuiliśmy wokół Anki, młodej dziewczyny pragnącej zdobyć pieniądze na rzeczy, których nie jest w stanie sama wytworzyć – na igły czy na naftę Zarabia na

nie sprzedając towary ze swojego gospodarstwa. Oczywiście każda wizyta na jarmarku to jest przygoda, spotkanie z ludźmi. To są i kupcy i nowe towary, mnóstwo ciekawostek przyciągających wzrok – opowiada Andrzej Szalkowski.

W piątek 1 sierpnia w hali sportowej w Skrwilnie miała miejsce premiera filmu „Jarmarki w Skrwilnie. Pamiątka na 100-lecie” gromadząc liczną publiczność. Dodatkowo widzowie obejrzeni „Podróż na tajemniczą wyspę” – amerykański film przygodowy z 2012 roku będący kontynuacją „Podróży do wnętrza Ziemi”.

(jd), fot. UG Skrwilno

Gmina Rogowo

Oddali hołd bohaterom

15 sierpnia w 105. rocznicę Bitwy Warszawskiej oraz w Święto Wojska Polskiego, uczniowie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu wzięli udział w uroczystościach upamiętniających bohaterów, którzy walczyli o wolność naszej ojczyzny.

Bitwa Warszawska, stoczona w sierpniu 1920 roku, była decydującym starciem wojny polsko-bolszewickiej. Dzięki odwadze i determinacji żołnierzy Wojska Polskiego udało się powstrzymać ofensywę bolszewicką i obronić niepodległość Polski, co miało ogromne znaczenie dla całej Europy. Święto Wojska Polskiego, obchodzone w tym samym dniu, przypomina o poświęceniu wszystkich żołnie-

rzy, którzy w różnych okresach historii bronili naszej ojczyzny.

Poczet sztandarowy reprezentował ZSKCR podczas oficjalnych obchodów w Rypinie. Wydarzenie było wyjątkową okazją, by wspólnie z mieszkańcami miasta oraz lokalnymi władzami pielęgnować pamięć o tych, którzy tworzyli historię Polski i poświęcili życie dla jej wolności. Uczestnictwo młodzieży w takich uroczystościach to

nie tylko wyraz szacunku wobec przeszłości, ale także ważna lekcja patriotyzmu i odpowiedzialności obywatelskiej.

Dzięki zaangażowaniu uczniów ZSKCR w Nadrożu pamięć o bohaterach pozostaje żywa, a historia staje się częścią codziennego życia społeczności szkolnej.

(AdWo)
fot. nadesłane

DWUTYGODNIK REGIONALNY

ROZRYWKA: str. 20-21

CZWARTEK 21.08.2025 r.

KALENDARIUM: str. 24

Upamiętnili swoich bohaterów więcej na str. 12

Wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców i oczekiwaniom kuracjuszy samorząd województwa przywraca w tym roku regularne połączenia kolejowe do naszego najśłynniejszego uzdrowiska. Linia kolejową Aleksandrów Kujawski – Ciechocinek, teraz gruntownie modernizowaną, już od grudnia będzie codziennie kursować minimum osiem par pociągów, sześć z nich połączy Ciechocinek bezpośrednio z Toruniem.

Umowę w tej sprawie podpisałi marszałek Piotr Całbecki, wicemarszałek Aneta Jędrzejewska oraz w imieniu przewoźnika, spółki Polregio, prezes Krzysztof Pietrzykowski i wiceprezes Wojciech Dinges. Fotoreportaż z remontu linii kolejowej do Ciechocinka.

– Konsekwentnie zwiększamy i poprawiamy jakość kolejowego transportu pasażerskiego w województwie, dostosowując go

do potrzeb mieszkańców. Jestem przekonany, że to połączenie wpłynie nie tylko na rozwój uzdrowiska Ciechocinek, ale też – łącząc komunikacyjnie Ciechocinek i Toruń, dwa ważne ośrodki turystyczne – na rozwój regionu – podkreślił w swoim wystąpieniu przed podpisaniem dokumentu marszałek Piotr Całbecki.

– Możemy już dziś też poinformować, że zarząd PKP SA [spółki zarządzającej nieruchomościami kolejowymi] wygospodarował 15 mln złotych na remont dworca kolejowego w Ciechocinku. W grudniu pojawi się tam dworzec tymczasowy, a już w następnym roku ten

REGION

Toruń – Ciechocinek koleją już w grudniu

[zabytkowy] dworzec wypięknieje – mówiła podczas uroczystości podpisania umowy odpowiadająca w zarządzie województwa za pasażerski transport kolejowy wicemarszałek Aneta Jędrzejewska.

– Dziękujemy za wybór naszej oferty. To nasz kolejny wygrany przetarg. To też zobowiązanie, jakie podejmujemy wobec podróżnych, by oferować im jak najlepszą kolej. Dołożymy starań by się z tego wywiązać – mówił w Toruniu prezes Polregio Krzysztof Pietrzykowski. W myśl podpisanej właśnie umowy to ta firma będzie w pięciu najbliższych latach (2025-2030) obsługiwać linię do Ciechocinka. Wartość kon-

traktu wynosi 32 mln złotych.

W uroczystości podpisania umowy uczestniczyli również przewodnicząca sejmiku województwa Elżbieta Piniewska, radni województwa Sławomir Kopyść i Józef Łyczak oraz burmistrz Ciechocinka Jarosław Jucewicz, wójt gminy Aleksandrów Kujawski Andrzej Olszewski, reprezentująca powiat aleksandrowski wicestarosta Małgorzata Wdowczyk i reprezentujący samorząd miejski Aleksandra Kujawskiego wiceburmistrz Tomasz Kozłowski.

(red)

Stolica żeglarzy
więcej na str. 10

Rewolucja
w stołówkach
więcej na str. 11

Poznali ważne historie
więcej na str. 13

Stolica żeglarzy

TURYSTYKA ▶ Mikołajki położone są w sercu Pojezierza Mazurskiego, między jeziorami: Mikołajskim i Tałty, na skraju Puszczy Piskiej. To najpopularniejszy ośrodek sportów wodnych i urokliwa miejscowość żeglarska zwana Wenecją Północy

Tysiące turystów korzystają każdego dnia z uroków miejscowości, jej infrastruktury żeglarskiej, plaży miejskiej i jedynej w swoim rodzaju promenady. Mikołajki to serce polskiego żeglarstwa i krainy tysięcy jezior. To właśnie tu odbywają się liczne regaty czy festiwal piosenki żeglarskiej.

Życie turystyczne skupia się wokół przystani, doskonale wyposażonej i ogromnej, w której cumują setki jachtów, małych i dużych, łącznie ze słynnym mikołajskim „Chopinem”. Można wypożyczyć sprzęt, można

zaczumować własny, można skorzystać z bogatej oferty Żeglugi Mazurskiej i z pokładu statków zwiedzić, dzięki liczny kanałom łączącym jeziora, Mazury.

Nazwa miejscowości pochodzi od św. Mikołaja, opiekuna żeglarzy i patrona miejscowej kaplicy. Symbolem Mikołajek jest fontanna z wizerunkiem Króla Sielaw znajdująca się nieopodal przystani, na centralnym rynku czyli Placu Wolności. Ryba znajdująca się na fontannie jest jednocześnie herbem Mikołajek, ma złotą koronę i zgodnie z legendą przed wiekami to właśnie

Król Sielaw był władcą okolicznych wód, potrafił przewracać kutry i zrywać rybackie sieci. Spacer uprzyjemniają ukwiecone ulice i klomby, kwietniki w kształcie łódek.

Spacerować można po urokliwych uliczkach Mikołajek, ale przede wszystkim słynną promenadą, noszącą obecnie imię Tadeusza Gołębiewskiego, założyciela sieci hoteli i firmy cukierniczej. Promenada w Mikołajkach to widok na jezioro Mikołajskie, żaglówki, to muzyka szantowa, stoiska z pamiątkami, restauracje. Promenadą dojdzie-

my do nowego mostu pieszego, z którego widać panoramę Mikołajek i statki wypływające na jezioro Śniardwy, największe w Polsce lub do Rucianego-Nidy czy w przeciwnym kierunku do Rynu, Węgorzewa, Ryszewa czy słynnego Giżycka, do którego zajrzemy w kolejnym wydaniu gazety.

Podsumowując wizytę w Mikołajkach, można stwierdzić, że to przytulne miasteczko żeglarskie jest rajem nie tylko dla wodniaków, ale też spacerowiczów, pasjonatów natury. Znajdujące się przy północno-wschodniej

granicy miasta jezioro Łuknajno jest rezerwatem Mazurskiego Parku Krajobrazowego i najliczniejszą w Europie kolonią łabędzia niemieckiego, wpisanym na listę UNESCO jako rezerwat biosfery.

W dni pochmurne czy deszczowe można zwiedzić Muzeum Reformacji Polskiej, kościół ewangelicki Świętej Trójcy czy górujący nad miastem kościół św. Mikołaja. Dopełnieniem atrakcji jest też domek do góry nogami, liczne aquapark tropikalna z tężniami solankowymi, jacuzzi i basenami.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Rewolucja w stołówkach

CIĘKAWOSTKA ▶ Od dekad w szkołach obowiązywały przepisy mówiące o tym, co powinny zawierać posiłki serwowane dzieciom. Jeden dzień, zazwyczaj piątek był bezmięsny. Teraz rządzący chcą, by były to dwa dni, a do tego szykują walkę z mięsem. Dla kulejącej polskiej hodowli świń to niezbyt radosne nowiny

Na razie plan ograniczenia spożycia mięsa w szkołach jest w fazie projektu rozporządzenia ministra zdrowia. Oprócz dwóch dni bezmięsnych planowane jest ograniczenie

sprzedaży kanapek z wędlinami. Przeciwno rozporządzeniu opowiedziały się liczne organizacje rolnicze oraz przedstawiciele branży mięsnej.

Zamiast mięsa urzędnicy proponują dzieciom rośliny strączkowe. To prawda, że polskie dzieci tyją w szybkim tempie, ale to raczej skutek jedzenia produktów wysoko przetworzonych, a nie mięsa. Bardzo dużo niepokoju rolników budzą zapisy dotyczące soi. Czytamy m.in., że w placówkach zapewniających pełne żywienie codziennie każdego dnia będzie można podać jedną porcję „napojów roślinnych lub produktów roślinnych naśladujących produkty mleczne”.

(pw)

Finanse

Poszukiwanie rąk do pracy

W ciągu roku z rynku pracy wyparowało 150 tys. osób. Większość z nich przestała pracować w miastach, ale dla wsi zbliżający się niż demograficzny i ogólna niechęć młodych ludzi do ciężkiej pracy fizycznej może oznaczać brak rąk do pracy.

W ciągu roku z rolnictwa zniknęło 45 tys. pracowników. Liczba pracowników rolniczych spada zresztą od wielu lat. Najpopularniejszą formą zatrudnienia w rolnictwie jest wciąż praca sezonowa. Dzięki możliwości zatrudniania tzw. pomocników rolnika pracownik ma za-

pewnione ubezpieczenie.

Pomocnikiem rolnika może być osoba pełnoletnia z obywatelstwem polskim, mająca prawo do legalnej pracy w Polsce. Może to być także inny rolnik lub członek jego rodziny. Wraz z odpływem Ukraińców oraz zmniejszaniem się liczby osób

aktywnych zawodowo w Polsce problem będzie się nasilał i nawet podwyższanie stawek godzinowych lub akordowych może okazać się niewystarczające, by zachęcić kogoś do pracy w gospodarstwie.

(pw)

Ciekawostka

Podpatrzą Greków

Nie lada gratkę przygotowano dla rolników z naszego województwa, którzy w październiku udadzą się do Grecji, by tam przyglądać się uprawie ziół w gospodarstwach ekologicznych.

Oprócz rolników do Grecji udadzą się także doradcy, którzy aktywnie współpracują z rolnikami ekologicznymi. Zgłoszenia na wyjazd przyjmowane są jeszcze do 11 sierpnia, ale liczba miejsc jest ograniczona. Z uwagi na specyfikę wyjazdu pierwszeństwo udziału w operacji

mają rolnicy ekologiczni i będący w okresie konwersji z województwa kujawsko-pomorskiego.

W Grecji program koncentruje się na tematach rolniczych - uprawie szalwii, rozmarynu, tymianku, oregano czy gojnika. Planowana jest także wizyta

ta w ekologicznej winiarni oraz plantacji konopi i oliwek. Z uwagi na zmieniający się klimat przynajmniej część upraw typowych dla Grecji w niedługim czasie będzie możliwa także w Polsce. Zwłaszcza branża winiarska rozwija się u nas dość szybko.

(pw)

Maszyny

Wirtualny ciągnik

Mimo wielokrotnych apeli, co jakiś czas kolejny rolnik pada ofiarą oszustów sprzedających nieistniejące ciągniki.

Historia, która wydarzyła się w ostatnich dniach na Lubelszczyźnie, rozpoczęła się w kwietniu, gdy rolnik trafił na jedno z ogłoszeń oferujących ciągnik. Podstawowym błędem było przesłanie pieniędzy na konto sprzedającego. Była to niebagatelna kwota 130 tys. zł.

Później poszło już typowo. Ciągnik nigdy nie dotarł do rolnika, a ślad po oszuście zaginął. Policja

apeluje, by szukając ofert dostrzegać sygnały alarmowe przestrzegające przed oszustwem. To m. in. weryfikacja sprzedającego, sprawdzanie wszelkich danych oraz daty utworzenia konta sprzedawcy.

Największym zabezpieczeniem jest jednak wpłata pieniędzy dopiero po odbiorze sprzętu.

(pw)

Finanse

Młodzi i chętni

Od dawna nie było takiego zainteresowania premiami dla młodych rolników jak w tym roku.

Wnioski o pomoc dla młodych rolników, którzy rozwijają działalność były przyjmowane od 2 czerwca do 31 lipca. Do zdobycia było 200 tys. zł. Złożono 3680 wniosków, czyli o 900 więcej jak przed rokiem.

Pomoc oferowano rolnikom, którzy nie ukończyli jeszcze 41 lat. Tym, co przyciągało rolników, była

forma przekazania pomocy - to ryczał wypłacany w dwóch ratach. Konieczne było przygotowanie biznesplanu oraz przeznaczenie minimum 70% dofinansowania na inwestycje (sprzęt, budowle lub maszyny). Pozostałe 30% można było przeznaczyć na środki produkcji jak pasze czy nawozy.

(pw)

Uprawy

Wyścig z czasem

Tegoroczne żniwa należą do trudnych. W skupach część osób odjeżdża z kwitkiem, ponieważ zboże ma przekroczone normy wilgotności.

Kapryśna pogoda nie ułatwia prac. Na części terenów jeszcze w ubiegłym tygodniu na polu stał rzepak. To stanowczo poza okienkiem czasowym małych żniw. Rzepakowi grozi porastanie. Zboża czernieją i to niekorzystnie wpływa na jakość zbiorów.

W ubiegłym tygodniu w naszym województwie za jęczmień paszowy płacono średnio 680 zł za tonę, 800 zł za pszenicę konsumpcyjną, a 770 zł za paszową. Żyto oscylowało wokół 600 zł, a rzepak 2000 zł.

(pw)

Upamiętnili swoich bohaterów

WYDARZENIE 15 sierpnia 2025 roku zapisze się w kikolskich kronikach nie tylko z racji 105. rocznicy Cudu nad Wisłą, ale także, a może i przede wszystkim, ze względu na odsłonięcie pomnika pamięci członków związku strzeleckiego, którzy działali na terenie gminy Kikół w okresie międzywojennym w latach 1922-1939

– Miejsce, w którym się znajdujemy, nie jest przypadkowe – mówił przedstawiciel Kikolskiego Związku Strzeleckiego „Strzelec”. – Stoimy na terenie dawnej strzelnicy kikolskiej, która została wybudowana w roku 1934. To miejsce szczególne, tutaj znajdowały się stanowiska strzeleckie. Dziś, w święto wojska polskiego, pragniemy uczcić pamięć ludzi, którzy w okresie międzywojennym przygotowywali się do obrony ojczyzny, którzy walczyli, umierali, byli więzieni w obozach koncentracyjnych, byli wysiedlani, zmuszani do pracy przymusowej.

Związek Strzelecki skupiał około 200 członków w oddziałach męskich i żeńskich: Kikół, Cieluchowo, Wołęcin, Grodzień, Lubin, Koło Przyjaciół ZS. Głównym celem działania Związku było wychowanie obywatelskie młodzieży w wieku przedpoborowym, przysposobienie wojskowe i wychowanie fizyczne, a wzorem idee marszałka Piłsudskiego.

Wielu członków ZS z gminy Kikół stanęło do walk we wrześniu 1939 roku, liczni strzelcy polegli, jak Henryk Wilgocki czy Zygmunt Głowacki z Lubina, inni doczekali końca wojny. Prezes ZS i kierownik szkoły w Ki-

kole Stanisław Koziński zginął w obozie Mauthausen w roku 1942. Teofil Romanowski zmarł w ciężkich warunkach w więzieniu w Koronowie w roku 1943. Czesław Kalinowski, Tadeusz Lewandowski, Jan Dykowski, Henryk Cegielski po kampanii wrześniowej kontynuowali walkę z okupantem jako zaprzysiężeni członkowie organizacji podziemnych ZWZ/POZ/AK. Mieczysław Grodzki, Henryk Orszt czy Tadeusz Łukaszewski po ciężkich walkach trafili do niewoli niemieckiej. Gabriel Wojciechowski, Izabela Wojciechowska czy Teresa Umerle byli wysiedlani, wywożeni, kierowani

ni do prac przymusowych.

Dzisiaj członkowie rodzin wielu z nich zasilili kikolskie Stowarzyszenie Strzeleckie i uczestniczyli w uroczystości odsłonięcia pomnika, który już zawsze będzie przypominał tę lokalną historię i jej bohaterów, którzy walczyli w obronie ojczyzny.

– Dzisiaj tworzy się historia, a ta data wpisuje się już na stałe w historię naszego miasta i gminy – mówiła Renata Gołębiewska, wóldarz miasta i gminy Kikół. – Dziękuję przedstawicielom stowarzyszenia „Strzelec” za inicjatywę, wykonanie i ufundowanie tablicy,

kamienia i zagospodarowanie terenu. Stowarzyszenie Strzelec jest nowym kikolskim stowarzyszeniem, powstało dopiero na początku tego roku, ale mamy już za sobą turniej strzelecki. Dziękuję za podtrzymywanie pamięci, historię trzeba przekazywać młodzieży i mieszkańcom, bo ona nie była nieznana.

Burmistrz Renata Gołębiewska odsłoniła pomnik, a przeor Mieczysław Jankowski, proboszcz parafii Trutowo, poświęcił tablicę i przewodniczył modlitwie.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Poznali ważne historie

SKĘPE ➤ 7 sierpnia sprzed skępskiego ratusza wyruszył objazd lokalny po mieście i gminie Skępe aż do groty Pana Lasów. Przewodniczką była Bożena Ciesielska, udział w zwiedzaniu był bezpłatny

Pierwszym przystankiem na trasie „Ważnych miejsc” był budynek skępskiego magistratu, dla którego ważne są daty: 1445 rok jako czas nadania praw miejskich osadzie Skępe, 1867 rok jako wspomnienie zabrania praw miejskich przez Rosjan i 1997 rok – przywrócenie praw miejskich.

Drugie miejsce, w którym zatrzymała się wycieczka, to Rynek z pomnikiem koziołka, ufundowanym przez miejscowych rzemieślników na pamiątkę hodowanych na ubogich skępskich ziemiach kóz. Koziołek wpisał się w krajobraz miasta, chociaż nie ma nic wspólnego z herbem miasta. Odlew koziołka ma już 46 lat.

Na wspomnienie historii rodu Zielińskich najlepszym miejscem okazał się park w Wiosce, dawnej posiadłości słynnego rodu herbu Świnka. Bożena Ciesielska opowiedziała życiorysy Gustawa Zielińskiego, jego dzieci z pierwszego i drugiego małżeństwa, wnuków, a nawet prawnuka Konstantego Puzyny ochrzczonego w skępskim klasztorze. Wspomnienie Stanisława Zielińskiego, lotnika, wnuka dziedzica Zielińskiego, stało się okazją do przypomnienia losów innych lotników ze Skępego i okolic: Witolda Małkiewicza oraz Wiliama Daze.

Niespodziewanie uczestnicy

spaceru trafili do Józefkowa, na ulicę Miłą, do domku letniskowego, w którym odpoczywał noblista Czesław Miłosz.

– Autem Krzysztofa Iwaszkiewicza wyjeżdżamy do Torunia, z przodu obok Krzysztofa siedzi Miłosz, z tyłu Carol, w środku Grażyna Strumiłło-Miłosz – wspominał Krzysztof Myszkowski, krytyk literacki. – Podróżujemy bez postojów, zatrzymujemy się dopiero w Józefkowie koło Skępego, gdzie Krzysztof Iwaszkiewicz gości nas w swoim letniskowym domu. Siedzimy na werandzie, rozmawiamy, jemy ciasto, pijemy kawę, herbatę i koniak.

Wizyta noblisty w Józefkowie odbyła się 7 czerwca 1995 roku. Wspominając literaturę polską, uczestnicy spaceru dotarli do Żagna, gdzie w lesie nad jeziorem znajduje się mogiła zabitego w styczniu 1945 roku człowieka.

– To miejsce pochowania nieznanego człowieka, prawdopodobnie Holendra, którego ciało leżało nad jeziorem – mówi Bożena Ciesielska, regionalistka i przewodniczka spacerów lokalnych. – Dwa lata temu odbyła się tutaj ekshumacja przeprowadzona przez specjalizujący się w sprawach wojennych „Pomost”. Znalezione tylko kosteczki, sprzączkę, nie było tutaj już szkieletu. Okazało się, że była już tutaj wykonana partacka ekshumacja.

Historię leśnego grobu wojennego opisywaliśmy w gazecie CLI niespełna dwa lata temu, teraz grób odwiedzili uczestnicy spaceru lokalnego. Mogiła jest nadal zadbane, opiekują się nią pobliscy mieszkańcy, znalezione przed dwoma laty szczątki trafiły na cmentarz wojenny w Bortoszach w powiecie ełckim.

Ważnym miejscem w gminie Skępe jest także leśniczówka w Głębocku, w której mieszkali i pracowali kolejni leśnicy, w czasie okupacji np. Delman. Celem wyprawy była grotą Pana Lasów, czyli kapliczka znajdująca się w lesie w Głębocku. Historia tego miejsca sięga lat przedwojennych, a wiąże ze sobą kilka rodzin: Topolewskich, Ławickich i Jastrzębskich. Stanisława (Ławicka) i Jan Topolewscy zamieszkali właśnie w tym miejscu, w Odłogach, części Głębocka. Mąż został zabrany na roboty przymusowe, zostawiając żonę z dwójką małych dzieci. Pani Stanisława nie tylko radziła się sobie z wychowaniem potomstwa, ale jeszcze pomagała okolicznym partyzantom, za co 24 grudnia 1944 roku została aresztowana przez Niemców i zabrana do Ligowa, a nazajutrz rozstrzelana w tamtejszej piaskowni.

Jan wrócił do domu wiosną 1945 roku, zabrał do siebie osieroczone przez matkę dzieci, potem ożenił się z Heleną z Bobrownik. W styczniu 1948 roku ojciec zmarł na gruźlicę, zostawiając potomstwo z drugą żoną.

– Otrzymałam od rodziny właścicieli tego miejsca pamiątnik, 200-stronicowy, napisany drobnym druczkiem przez turystki szukające miejsca odludnego na wypoczynek – mówiła Bożena Ciesielska. – Turystka trafiła do starego domu w lesie, zamieszkanego przez wdowę z małymi dziećmi. Miejsce spodobało jej się bardzo, podobnie jak Bystrzyca, czyli właścicielka domku. Zaprzyjaźniły się i otrzymały wieczną przepustkę od pani Heleny. Potem, jak już tu nikt nie mieszkał, te turystki przyjeżdżały ze znajomymi i wymyśliły, że na pamiątkę Stanisławy Topolewskiej, której dramatyczną historię znają, wybudują figurę. Figurkę zanosili najpierw do klasztoru, potem umieścili tutaj w 1972 roku, znosili kamienie, sadziły rośliny, róże, konwalie, zrobiły alpinarium. Przyjeżdżały tu do 1985 roku. W kronice są zdjęcia, wspomnienia, opisy dnia codziennego. Przyjeżdżamy od 1949 roku do 1985 roku, czyli bardzo długo. Kronikę czyta się bardzo chętnie,

dziękuję rodzinie za udostępnienie nam tych wspomnień. Lokalna historia jest przecież także bardzo ciekawa.

W sierpniu 1949 roku wychowująca dwoje osieroconych przez rodziców dzieci Helena Topolewska poznała pochodzącą z Lipna turystkę mieszkającą w Warszawie, Halinę Topolewską. Dała możliwość spędzania urlopów w Głębocku i zaprzyjaźniła się. Halinie Topolewskiej w urlopach towarzyszyła Maria Wieleńiar, obie zgłębiały przyjaźń, poznawały rodzinę ich goszczącą i miejsce dla nich wyjątkowe. Poznały historię Stanisławy Ławickiej, pierwszej żony Jana Topolewskiego, rozstrzelaną przez hitlerowców za pomoc, być może kromkę chleba, partyzantom. Dwie warszawianki upamiętniły tragiczną śmierć młodej matki kapliczką nazwaną grotą Pana Lasów z wizerunkiem Chrystusa Frasobliwego. Dzisiaj można grotę odwiedzać, poznawać historię.

Spacer odbył się dzięki dofinansowaniu ze środków ministerstwa kultury, Fundacji Ari Ari i Bożenie Ciesielskiej. Kolejna wyprawa, tym razem szlakiem miejsc pamięci narodowej odbędzie się 28 sierpnia.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Wspólny obiad u Łęczanek

GMINA SKĘPE ➤ 15 sierpnia panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Łąkiem zaprosiły skępskich seniorów na obiad serwowany w ramach ogólnopolskiego projektu „Danie wspólnych chwil”

– Dzisiaj zaprosiliśmy na poczęstunek seniorów z Koła Emerytów oraz Skępskich Seniorów – mówi Iwona Bogdanowicz, szefowa Koła Gospodyń Wiejskich „Łęczanki” w Łąkiem. – Przygotowałyśmy zupę, drugie danie, surówki, ciasta. Jest to trzecia edycja projektu „Danie wspólnych chwil” realizowanego przez nas i czwarte spotkanie w tym cyklu. Zostały jeszcze dwa, jedno odbędzie się cyklicznie, a ostatnie jako spotkanie wigilijne ze świątecznymi prezentami.

Koło Gospodyń Wiejskich z Łąkiego już po raz trzeci znalazło się w elitarnym gronie kół z całej Polski zakwalifikowanych do realizacji programu „Danie wspólnych chwil” Fundacji Biedronki. Wiosną 2023 roku odbyła się inauguracja pierwszej edycji projektu, na stołach znalazły się pyszności, a do świetlicy w Łąkiem przyjechali mieszkańcy miasta i gminy Skępe, by skosztować dań wykonanych przez gospodynie z Łąkiego. Potem była powtórka w odpowiedzi na pozytywne przyjęcie pierwszej edycji. W tym roku Koło Gospodyń Wiejskich pod kierownictwem Iwony Bogdanowicz przy-

stąpiło do projektu po raz trzeci i kontynuuje uczty dla podniebienia kolejnych grup seniorów z miasta i gminy Skępe.

– Cyklicznie organizujemy spotkania dla seniorów przy wspólnym posiłku, integrując ich i zachęcając do wyjścia z domu – mówi nam Iwona Bogdanowicz, szefowa KGW w Łąkiem. – Obecnie „Łęczanki” to 17 aktywnie działających osób. Dzielimy się na grupy i każda organizuje poczęstunek. Dania nie powtarzają się i mamy nadzieję, że smakują. Seniorzy uczestniczący

w piątkowym obiedzie byli zachwyceni zarówno ciepłym przyjęciem, jak i menu. Na stołach pojawił się żurek z jajkiem i białą kiełbaską, grzanki, trzy rodzaje mięs z frytkami lub ziemniakami, surówki i ciasta do wyboru. To była prawdziwa uczta dla podniebienia.

Każdy uczestnik skorzystał z poczęstunku bezpłatnie, spotkaniu towarzyszyła rodzinna atmosfera. Łęczanki uwijały się jak w ukropie, by każdy poczuł się jak w wykwintnej restauracji. I udało się. Produkty spożywcze

wykorzystywane w projekcie finansuje Fundacja Biedronki. Ambasadorem projektu jest Jakub Kuroń.

– Niezwykle się cieszę, że mogę wziąć udział w projekcie, w którym motorem napędowym są koła gospodyń wiejskich – mówi Jakub Kuroń. – Oznacza to, że w całej Polsce odbywają się wspaniałe spotkania integrujące lokalną społeczność, a seniorzy, którzy pojawiają się na nich są docenieni i zaopiekowani. Świadczy to również o ogromnej potrzebie takich spotkań oraz

o tym, że Fundacja Biedronki we właściwy sposób rozpoznała społeczną niszę. Dzięki Fundacji Biedronki zapraszamy do stołu osoby starsze i samotne.

Koło Gospodyń Wiejskich z Łąkiego poza środkami na zakup produktów spożywczych otrzymało wsparcie merytoryczne, poradniki, instrukcje oraz wytyczne dietetyka. Posiłki przygotowane przez gospodynie są pyszne, zdrowe i pięknie podane, a panie tryskają pomysłami i chęcią pracy na rzecz lokalnej społeczności. Łąkie w gminie Skępe coraz częściej pojawia się na mapie nie tylko lokalnych, ale i ogólnopolskich przedsięwzięć, promując region, kulturę, tradycję i smaki.

– Wszystko jest pyszne, co widać po szybko zjadanych daninach – mówili nam zgodnie goście piątkowego spotkania w Łąkiem. – Wyjątkowe są kotleciki, i żurek, i surówki. Ta gościna jest wspaniała, wszystko smacznie i pięknie podane, a towarzystwo doborowe. Dziękujemy za zaproszenie.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Sukces Wawrzyńca Turowskiego w Stanach Zjednoczonych

RYPIN ▶ Filmy dokumentalne, które tworzy rypinianin Wawrzyniec Turowski, ponownie zostały docenione za oceanem. Podczas Art All Night – Trenton Film Festival wyświetlono trzy produkcje znane doskonale rypińskiej publiczności – „Winda na Świat”, „Pan Stasiu” oraz „Pan Jan Golus”

Art All Night – Trenton Film Festival zorganizowano po raz jedenasty. To międzynarodowe święto kina, realizowane w ramach kultowego wydarzenia Art All Night w Trenton, przyciągającego ponad 30 tysięcy uczestników, którzy docierają osobiście do serca miasta Trenton. Na dużym ekranie prezentowane są filmy niezależne, dokumentalne, eksperymentalne, fabularne zarówno krótkometrażowe jak i pełnometrażowe.

To jedno z najbardziej elektryzujących i inspirujących wydarzeń artystycznych na Wschodnim Wybrzeżu Stanów Zjednoczonych. Oprócz pokazów filmów odbywają się tam liczne wystawy malarstwa, grafiki i innych form plastycznych. Organizatorzy promują różnorodność artystyczną poprzez wspieranie kreatywności, nauki i doceniania sztuki.

Trzy filmy autorstwa Wawrzyńca Turowskiego zostały wybrane spośród kilku tysięcy zgłoszeń z całego świata do finałowych po-

kazów w Trenton w Stanie New Jersey w USA. Większość wybranych filmów pochodziła z USA, wśród nielicznych spoza Ameryki znalazły się filmy młodego Rypiniana. Jurorzy postanowili

zakwalifikować do pokazów „Lift to the World”, „Mr. Stasiu” oraz „Mr. Jan Golus” – czyli angielskie wersje filmów: „Winda na Świat”, „Pan Stasiu” i „Pan Jan Golus”.

To dokumenty nagrodzone

i wyróżnione na festiwalach niezależnych w Polsce i za granicą. – Bardzo cieszę się, że moje filmy od kilku lat są doceniane również za granicą i w tym często w Stanach Zjednoczonych, staram się,

aby zawierały uniwersalne wartości a ich przekaz trafiał do wielu odbiorców – mówi Wawrzyniec.

Wawrzyniec świeci również tryumfy na gruncie polskim. Wawrzyniec Turowski został wyróżniony za jego najnowszy film eksperymentalny pt. „Wideo: Miłość”. Film został wybrany do ścisłego filmu z niemal stu zgłoszeń z całej Polski.

– To krótkometrażowa eksperymentalna opowieść wizualna. Jej tematem jest moment zauroczenia i rozwijanie się uczucia. Film nie zawiera słów, narracja składa się z plastycznych kadrów uzupełnionych efektami dźwiękowymi i muzycznymi. Tak jak każdy z moich filmów wykonanych w tej stylistyce można interpretować go w różny sposób – mówi Wawrzyniec.

To nie pierwszy raz, gdy festiwal w Gdańsku wyróżnił i nagrodił Wawrzyńca, miało to miejsce również z poprzednich lat, m.in. za filmy „Poza”, „Wideo: Los” czy „W Ciszy”.

(ak)

fot. nadesłane

Gmina Rogowo

Zdobyli cenne uprawnienia

Uczniowie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu z sukcesem ukończyli kurs operatora koparko-ładowarki, zdobywając zarówno wiedzę teoretyczną, jak i praktyczne umiejętności związane z obsługą maszyny.

Zdobyte kwalifikacje otwierają przed młodymi ludźmi nowe możliwości zawodowe i zwiększają szanse na znalezienie pracy w branży budowlanej i rolniczej. Realizacja kursu była możliwa dzięki Projektowi „Szkoła zawodow-

ców” nr FEKP.o8.17-IZ.00-0001/23, współfinansowanemu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Projekt wpisuje się w Prio-

rytet 8: Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie: FEKP.o8.17 Kształcenie zawodowe. Całkowita wartość projektu wyniosła 2 239 843,50 zł, z czego dofinansowanie ze środków

unijnych to 2 015 859,14 zł. Wkład własny szkoły wyniósł 178 464,36 zł, a dodatkowo wniesiono wkład własny niepieniężny w wysokości 45 520 zł.

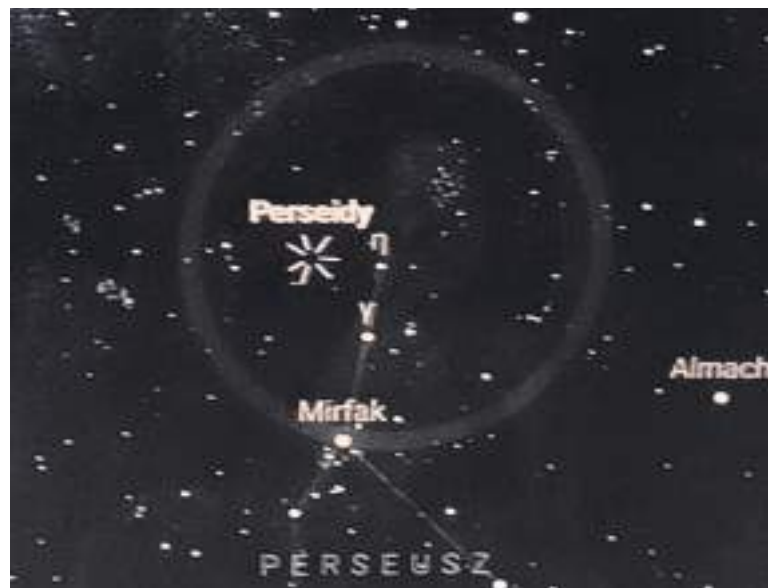
Dzięki takim inicjatywom młodzież ZSCKR w Nadrożu może

zdobyc nowoczesne kwalifikacje zawodowe, które są odpowiedzią na potrzeby rynku pracy i jednocześnie rozwijają umiejętności praktyczne niezbędne w codziennej pracy zawodowej.

(AdWo), fot. nadesłane

Sierpniowe noce z Perseidami

REGION ▶ Letnie noce rozświetlają spadające gwiazdy. Kujawsko-pomorska sieć Astrobaz Kopernik zaprasza na wspólne obserwacje Perseidów – wyjątkowego roju meteorów, który co roku przyciąga miłośników nocnego nieba. 24 sierpnia w astrobazie Gniewkowo odbędzie się ostatni piknik astronomiczny, podczas których wspólnie będzie można oglądać to niezwykle widowisko

– Od lat łączymy nowoczesne formy popularyzacji nauki z bogatymi tradycjami astronomicznymi naszego regionu. Życzę owocnych obserwacji! – mówi marszałek Piotr Całbecki.

Tegoroczny cykl pikników astronomicznych „Obserwujemy Perseidy” rozpoczął się 8 sierpnia w Złejwsi Wielkiej. Następnego dnia spotkania odbyły się w Rypinie i Gostycynie, 11 sierpnia w Brodnicy, Inowrocław-

wiu i Świeciu, 12 sierpnia w Unieście i Kruszwicy, 13 sierpnia w Radziejowie i Jabłonowie Pomorskim, a 14 sierpnia w Żnieniu oraz Dobrzyniu nad Wisłą. Ostatnie spotkanie zaplanowano w astrobazie Gniewkowo 24 sierpnia. Na piknik zapraszamy w godzinach 20.00 – 01.00. Na uczestników czekają nie tylko niezapomniane widoki nocnego nieba, ale też spotkania z pasjonatami astronomii oraz możli-

wość obserwacji planet, Księżyca i gwiazdozbiorów przez profesjonalne teleskopy.

Wydarzenia organizuje marszałkowskie Centrum Edukacji Astronomicznej (które jest komórką Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji) we współpracy z lokalnymi podmiotami.

Astrobazy Kopernik – ponad 15 lat pod gwiazdami

Sieć Astrobazy Kopernik

to trzynaście obserwatoriów, w których zajęcia prowadzą nauczyciele, pasjonaci astronomii oraz zawodowi astronomowie. Działa od ponad piętnastu lat. W marcu tego roku Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji, które koordynuje jej działalność, zawarło porozumienie z Polskim Towarzystwem Astronomicznym, co wzmacnia kompetencje animatorów placówek i umożliwia udział w projektach

międzynarodowych. Samorząd województwa przeznaczył w ostatnim czasie 1,5 mln złotych na utrzymanie infrastruktury obserwatoriów.

Więcej informacji, aktualności i dane kontaktowe do koordynatorów na stronie Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu.

(red), fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

Dopłaty do ubezpieczenia zwierząt już wkrótce

FINANSE ▶ Od 27 sierpnia 2025 r. rolnicy, którzy hodują określone gatunki zwierząt i ubezpieczyli je od ryzyka wystąpienia co najmniej jednej z kilkudziesięciu chorób zakaźnych, będą się mogli ubiegać o refundację części składki. Nabór w ramach tej interwencji z Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 ogłosił prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Wojciech Legawiec

Pomoc finansowa skierowana jest do hodowców bydła, świń, owiec, kóz, koni lub drobiu. Powinni oni dysponować nieruchomością, na terenie której przebywają zwierzęta i mieć je ubezpieczone (nie wcześniej niż od 1 stycznia 2024 r.) na wypadek co najmniej jednej z kilkudziesięciu chorób zakaźnych.

Na ich liście znalazły się: pryszczycza, klasyczny pomór świń, afrykański pomór świń, wysoka zjadliwa grypa ptaków, afrykański pomór koni, księgus, pomór małych przeżuwaczy, choroba pęcherzykowa świń, choroba niebieskiego języka, oспа owiec, oспа kóz, gorączka doliny Rift, choroba guzowata skóry bydła, pęcherzykowe zapalenie jamy ustnej, wenezuelskie wirusowe zapalenie mózgu i rdzenia koni, choroba krwotoczna zwierzy-

ny płowej, zaraza płucna bydła, rzekomy pomór drobiu, gruźlica bydła, brucelloza bydła (abortus), brucelloza owiec i kóz (B. melitensis), wąglik, wścieklizna, bą-

lowica, przenośne gąbczaste encefalopatie, kampylobakterioza, listerioza, salmonelloza odzwierzęca, włośnica, szczep E. coli wytwarzający werotoksynę, zakaźne

zapalenie nosa i tchawicy bydła (otręt bydła), wirusowa biegunka bydła, choroba mętwikowa bydła, zaraza rzęsistkowa bydła, enzootyczna białaczka bydła, gorączka

Q i paratuberkuloza.

Wsparcie będzie przyznawane w formie refundacji 70 proc. opłaconej składki, jeżeli z umowy ubezpieczenia wynika, że wypłata odszkodowania nastąpi w przypadku wystąpienia ponad 20-procentowych strat. Istotna jest również minimalna liczba ubezpieczonych zwierząt: 1000 sztuk rzeźnych kurcząt, gęsi, kaczek, perlic, indyków lub drobiu nieśnego; 14 sztuk świń lub 4 sztuki bydła, owiec, kóz lub koni. Warto pamiętać także o tym, że starający się o to dofinansowanie nie powinien korzystać wcześniej z dopłat do ubezpieczenia. Wniosek o przyznanie pomocy będą przyjmowane od 27 sierpnia do 29 września 2025 r. wyłącznie za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych ARiMR.

(AdWo)

Finanse

Kasa na kontach rolników

W ramach tegorocznego naboru Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przyjęła ponad 43 tys. wniosków o zwrot części kosztów poniesionych na zakup materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany.

Dobiegają końca ostatnie kontrole dokumentów. Na konta tych, którzy ubiegali się o to dofinansowanie, wpłynęło ponad 56 mln zł. Od 25 maja do 10 lipca 2025 r. rolnicy mogli się starać o dopłaty do zakupu materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany. Wsparcie dotyczy zbóż (jęczmienia; owsa nągiego, szorstkiego, zwyczajnego;

pszenicy twardej, zwyczajnej, orkisz; pszenżyta; żyta), roślin strączkowych (bobiku, grochu siewnego rolniczego; łubinu białego, wąskolistnego, żółtego; soi; wyki siewnej) oraz ziemniaków.

Minimalna powierzchnia działki, do której można otrzymać dofinansowanie, wynosi 0,1 ha. Co istotne, wsparcie realizowane jest

w ramach pomocy de minimis, więc należy pamiętać, że kwota przyznana jednemu producentowi rolnemu nie może przekroczyć 50 tys. euro w okresie trzech minionych lat. Od 2018 r. w formie dopłat do materiału siewnego w ramach pomocy de minimis rolnicy otrzymali 540 mln zł.

(AdWo)

Finanse

Wypłaty za ubiegłoroczną suszę

Rolnicy, w których gospodarstwach susza spowodowała straty w 2024 roku, w ramach trzech programów pomocowych otrzymali 202 mln zł.

Te środki z budżetu państwa trafiły do wszystkich, którym przepisy pozwalały je przyznać. Największym zainteresowaniem cieszyła się tzw. pomoc suszowa dla rodzin rolniczych. Objęte były nią te gospodarstwa, w których szkody w 2024 r. wyniosły 15 proc. lub więcej średniej rocznej produkcji roślinnej i co najmniej 6 400 zł. Pomoc

w wysokości 3 tys. zł otrzymało ponad 47 tys. rolników.

Wsparcie skierowane było też do producentów rolnych, w których gospodarstwach szkody w 2024 r. wyniosły powyżej 30 proc. średniej rocznej produkcji roślinnej. Zależne od skali strat stawki pomocy do hektara ustalono na 1 tys., 2 tys. i 3 tys. zł. O to dofinansowanie

ubiegało się prawie 9,4 tys. rolników. Na konta prawie 8,4 tys. trafiło 60 mln zł. Najmniej popularną pomocą okazała się ta w formie zwrotu równowartości 3. i 4. raty ubiegłorocznego podatku rolnego. 2,2 tys. poszkodowanym przyznano ponad 770 tys. zł.

(AdWo)

Finanse

Wkrótce start naboru

Zgodnie z ogłoszeniem prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Wojciecha Legawca 2 września ruszy nabór wniosków na Inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF. Pula środków na to wsparcie z Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 wynosi obecnie prawie 176 mln zł.

O pomoc finansową będą się mogli ubiegać rolnicy – osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej – którzy spełniają następujące warunki: są posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości położonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy; prowadzą: chów lub hodowlę nie mniej niż 50 świń lub chów lub hodowlę metodami ekologicznymi nie mniej niż 27 świń, lub hodowlę świń ras rodzimych lub świń ras czystych, w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy ukończyli 18 lat (osoby fizyczne); mają nadany numer identyfikacyjny producenta.

Pozyskane środki będą mogły przeznaczyć m.in. na: wykonanie ogrodzenia, utworzenie zadaszonych

niecki dezynfekcyjnej, wyposażenie gospodarstwa rolnego w urządzenia do dezynfekcji, zapewnienie utrzymywania świń odrębnie od innych zwierząt, budowę lub przebudowę magazynu do przechowywania słomy, posadowienie silosu na paszę gotową lub zboże przeznaczone na paszę. Pomoc udzielana będzie w formie refundacji 80 proc. kosztów kwalifikowanych lub ryczałtu – w przypadku inwestycji związanych z budową ogrodzenia, montażem bramy czy furtki.

Maksymalna kwota dofinansowania w całym okresie realizacji PS WPR 2023-2027 to 100 tys. zł. Nabór potrwa od 2 września do 1 października 2025 r. Wnioski o przyznanie pomocy będzie można składać wyłącznie przez Platformę Usług Elektronicznych ARiMR.

(AdWo)

Uczniowie na wymianie w Niemczech

WĄBRZEŻNO ➤ W dniach 09.06.-17.06.2025 r. 23 uczniów LO w Wąbrzeźnie wraz dwoma opiekunami wyjechało w ramach funkcjonującej już od ponad 30 lat wymiany polsko-niemieckiej do szkoły partnerskiej Albert-Schweitzer-Schule w Alsfeld. Poniżej relacja uczniów z tegorocznej wymiany polsko-niemieckiej

„Po blisko 12-godzinnej podróży autokarem młodych Polaków przywitani przed szkołą partnerską ich rówieśnicy z Niemiec. Po przydziale do rodzin goszczących wszyscy udali się na kolację i zasłużony wypoczynek. We wtorek w historycznym ratuszu spotkaliśmy się z burmistrzem Alsfeld, który przybliżył nam dzieje tego miejsca. Przespacerowaliśmy się po średniowiecznej starówce miasta z piękną zabudową z muru pruskiego. W środę pojechaliśmy na wycieczkę do Trutzhain, do obozu jenieckiego dla podoficerów i szeregowców z czasów II Wojny Światowej. Dowiedzieliśmy się o losach pojmanych żołnierzy, zwiedziliśmy teren obozu, który dziś jest niewielką miejscowością, a jej centrum stanowią odnowione dawne baraki.

W czwartek wyruszyliśmy na wycieczkę do Stadtallendorf, gdzie zwiedziliśmy Centrum Informacyjno-Dokumentacyjne i tereny obozów pracy przymusowej z czasów II Wojny Światowej. W piątek rano udaliśmy się do szkoły partnerskiej w Albert-Schweitzer-Schule i wzięliśmy udział w zajęciach lekcyjnych. Odbędzie się również spotkanie z dyrektorem szkoły Christianem Bolduanem. Następnie pojechaliśmy do Angenrod i zwiedziliśmy dom Speierów, z którego w latach 40-tych

ubiegłego wieku deportowano miejscową ludność żydowską do obozów zagłady. Potem pojechaliśmy do Norymbergii, gdzie po zakwaterowaniu w schronisku młodzieżowym w Zamku Cesarskim poszliśmy na spacer po mieście. Po kolacji zwiedziliśmy w podziemiach zamku tzw. Bunkry Sztuki, w których składowano dzieła sztuki, również te zrabowane w podbitych przez hitlerowskie Niemcy państwach.

W sobotę od godziny 10:00 do 15:00 zwiedziliśmy Centrum Dokumentacyjne zlokalizowane na dawnych terenach zjazdów NSDAP, mieliśmy warsztaty nt. „Młodzież w narodowym socjalizmie: pomiędzy dopasowaniem a oporem” oraz odbyliśmy długi spacer po terenach zjazdów

partii nazistowskiej, w czasie którego obejrzelśmy gigantyczne i ponure budowle z tamtych czasów. A po południu był czas na powtórne odkrywanie uroczych zakątków Norymbergii!

W niedzielę przed południem pojechaliśmy do Pałacu Sprawiedliwości w Norymberdze, gdzie 20 listopada 1945 r. rozpoczął się proces przeciwko głównym zbrodniarzom wojennym. Po sali sądu i wystawie oprowadzał nas przewodnik, który z chęcią odpowiadał na liczne pytania młodzieży. Po zwiedzeniu wystawy wzięliśmy udział w warsztatach nt. Procesów Norymberskich. W ich ramach obejrzelśmy film oraz poszukiwaliśmy w materiałach źródłowych odpowiedzi na py-

tania związane z tym wydarzeniem historycznym. Wieczorem, zmęczeni, ale pełni wrażeń, wróciliśmy do Alsfeld.

Poniedziałek to był już niestety ostatni dzień wymiany. Przed południem zwiedziliśmy Alsfeld z przewodnikiem. Prześledziliśmy żydowskie wpływy w historii Alsfeld. Po południu odbyła się pożegnalna kolacja i podsumowanie części historycznej projektu. Na zasadzie „burzy mózgów” pojawiły się już pierwsze pomysły dotyczące rewizyty młodych Niemców za rok w Polsce.

I nadszedł czas pożegnania – popłynęły łzy, ponieważ młodzi Polacy i Niemcy zdążyli się już z sobą zaprzyjaźnić... Wymiana młodzieży to nie tyl-

ko intensywny program historyczno-kulturalny. Młodzież poznawała codzienne życie w Niemczech, w wolnym czasie brała udział w wycieczkach do pobliskich ciekawych miast i atrakcji turystycznych, spotykała się na grillu, w klubach młodzieżowych, w parkach rozrywki i dyskotekach – spędzała z sobą czas, poznawała się, rozmawiała z sobą po niemiecku i angielsku, bawiła się. Wszystko to jest również bardzo istotnym elementem wymiany polsko-niemieckiej.

Za hojną dotację finansową serdecznie dziękujemy jak zawsze niezawodnej Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży! PNWM posiada osobowość prawną organizacji międzynarodowej. Istnieją dwa biura organizacji: w Warszawie i Poczdamie. Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży (PNWM) umożliwia spotkania i współpracę młodych Polaków i Niemców. Dofinansowuje i merytorycznie wspiera polsko-niemieckie projekty. W każdym z nich pracuje polsko-niemiecki zespół. Od początku swej działalności PNWM dofinansowała już blisko 80 tys. projektów, w których wzięło udział przeszło 3 mln młodych ludzi!”

(red), za Starostwem Powiatowym w Wąbrzeźnie, fot. Powiat Wąbrzeski

Zegrali o puchar burmistrza

TENIS ZIEMNY ➤ W miniony weekend na korcie przyszkolnego boiska wielofunkcyjnego orlik przy ulicy Szkolnej w Lipnie rozegrany został turniej tenisa ziemnego. Na korcie stanęło 12 amatorów tenisa, wygrał Marek Drozdowski przez Pawłem Uzarskim i Marcinem Bartczakiem

Turniej odbył się 16 i 17 sierpnia. Na korcie stanęło 12 tenisistów podzielonych na cztery grupy. Organizatorem zmagania był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Lipnie. – Graliśmy systemem każdy z każdym w grupie po jednym pełnym secie –

mówi nam Paweł Uzarski z lipnowskiego ośrodka sportu. – Zwycięzcy grup zagrali następnego dnia w turnieju finałowym.

W grupie A wygrał Rafał Wiśniewski, w grupie B – Marek Drozdowski, w grupie C – Paweł Uzarski,

a w grupie D – Marcin Bartczak. W pierwszym półfinale Marek Drozdowski wygrał 6 :1 z Rafałem Wiśniewskim, w drugim półfinale natomiast Paweł Uzarski pokonał Marcina Bartczaka 6 :0.

W meczu o trzecie miejsce Mar-

cin Bartczak pokonał 6:1 Rafała Wiśniewskiego. W niedzielnym finale spotkali się Paweł Uzarski i Marek Drozdowski. Lepszy okazał się Marek Drozdowski, wygrywając 6:4. Najlepsi zawodnicy otrzymali pamiątkowe puchary i nagrody rzeczowe

we ufundowane przez Urząd Miejski w Lipnie.

– Dziękujemy wszystkim zawodnikom i zebranym kibicom za udział w turnieju – mówi Paweł Uzarski.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Sporty walki

Sukces karateków z Lipna

Wspaniały sukces podopiecznych trenera Pawła Olszewskiego z Lipnowskiego Klubu Kyokushin Karate – Boxing Team Lipno podczas turnieju bokserskiego w Gdańsku.

10.08.2025 r. odbył się II memoriał IM. Jana Biangi – turniej bokserski, w którym wystąpili Katarzyna Gabrychowicz i Szymon Majewski z sekcji bokserskiej LKKK. – Kasia wystąpiła w kategorii

60 kg. Jest to wyższa kategoria od tej, w której startuje w turniejach. Pierwsza runda bardzo ciężka dla Kasi, natomiast w drugiej rundzie po zmianie taktyki, odniosła zwycięstwo przez RSC, po dwukrot-

nym wyliczeniu rywalki i braku chęci do kontynuowania. Natomiast Szymon Majewski debiutował w formule boks olimpijskiego w kategorii 80 kg i również odniósł jednogłośnie zwycięstwo – relacjo-

nuje Paweł Olszewski z LKKK.

Szymon to wychowanek LKKK Boxing Team Lipno, obecnie studiujący w Gdańsku, tam też kontynuuje treningi kyokushin oraz kickboxingu, w których to dyscy-

plinach należy do czołówki światowej. Tym razem mógł pokazać się z bardzo dobrej strony w nowej formule.

(ak), fot. nadesłane

HOROSKOP

KOZIOROŻEC 22.12-19.01

Wchodzisz w czas, w którym „działanie” oznacza coś więcej niż tylko robienie. Chodzi o skuteczność, nie o ilość. Sierpień zachęca do wewnętrznego porządku i cichej pracy nad sobą. Możesz mieć poczucie lekkiego przytłoczenia — ale to efekt nagromadzonych obowiązków. We wrześniu wraca energia, a zaćmienie pokazuje, jak odpuścić to, co Cię ogranicza. Wybierz jakość zamiast perfekcji.

WODNIK 20.01-18.02

Twoje idee i pomysły nagle znajdują odbiorców. Sierpień przynosi przełomy twórcze, intelektualne, a nawet społeczne. To dobry czas na przemówienie, podcast, post lub wystąpienie — ktoś Cię usłyszy. Wrzesień skupia Cię bardziej na relacjach: bliskich, partnerskich, współpracowniczych. Zaćmienie pomoże Ci poznać prawdziwe intencje drugiej strony. Bądź szczery, ale nie brutalny.

RYBY 19.02-20.03

Emocje stają się bardziej zrozumiałe. W sierpniu kończysz pewien etap — możesz odpuścić to, co Cię raniło, choć wciąż trudno to nazwać. Mars aktywizuje Twoje znaki niepokojów, ale też twórczego napięcia. Wrzesień to doskonały czas na współpracę, także w związkach. Jeśli czujesz się osamotniony, to tylko etap — zaćmienie 7 września zainicjuje nowy rozdział w Twoim życiu emocjonalnym.

BARAN 21.03-20.04

Przestajesz pędzić na oślep. Druga połowa sierpnia uczy Cię strategii — to nie sprint, lecz maraton. Mars w Wadze rzuca światło na relacje i równowagę sił. Między 20 a 30 sierpnia możesz zmierzyć się z decyzją zawodową lub emocjonalnym wyborem. Wrzesień zacznie się dla Ciebie jak nowy rozdział — zaćmienie 7.09 wzbudzi niepokój, ale i da impuls do zmiany przyzwyczajeń.

BYK 21.04-21.05

Zamiast stabilizacji — lekka niestabilność. Ale nie martw się, to potrzebna dynamika. Wenus w sprzyjającym układzie przynosi Ci okazje zawodowe i finansowe. W drugiej połowie sierpnia warto dokładnie przyjrzeć się wydatkom. Początek września sprzyja organizacji: planujesz, porządkujesz, ustalasz priorytety. Zaćmienie pomoże odciąć się od emocjonalnych zależności, które Cię hamowały.

BLIŹNIĘTA 22.05-20.06

Twoje myśli krążą szybciej niż zwykle, a po 11 sierpnia — kiedy Merkury przestaje być retrogradacyjny — wreszcie czujesz, że możesz mówić bez cenzury. Końcówka sierpnia sprzyja twórczości, flirtowi, pracy z dziećmi lub projektom wymagającym kreatywności. We wrześniu ważne będzie, by powiedzieć „nie” temu, co Cię rozprasza. Zaćmienie uczy skupienia — wreszcie zrozumiesz, co naprawdę Cię pasjonuje.

RAK 21.06-22.07

Emocje idą falami, ale tym razem uczysz się surfować, zamiast się topić. Sierpień daje okazję do zrewidowania potrzeb rodzinnych i domowych. Ktoś z przeszłości może próbować wrócić do Twojego życia — pytanie, czy chcesz go znów wpuścić. Wrzesień jest spokojniejszy — daje poczucie porządku i stabilizacji. Zaćmienie 7 września zadziała niczym oczyszczenie: uwolnisz się od ciężaru przeszłości.

LEW 23.07-22.08

To Twoje ostatnie tygodnie w świetle reflektorów. W sierpniu Słońce jeszcze świeci w Twoim znaku, więc masz szansę dopiąć ważnej sprawy. Uważaj tylko na przesadną pewność siebie — nie każdy odbiera ją jako atut. Wrzesień wnosi więcej realizmu i skupienia. Zaczynasz myśleć praktycznie, oszczędnie, a nawet krytycznie — zwłaszcza wobec siebie. Zaćmienie przynosi pytania o to, co naprawdę daje Ci poczucie wartości.

PANNA 23.08-22.09

Teraz wszystko zaczyna działać na Twoich zasadach. Słońce wchodzi do Twojego znaku 23 sierpnia, więc czujesz się pewniej, skuteczniej i... rozsądniej. Po okresie chaosu przychodzi czas porządków — także w uczuciach. We wrześniu możesz odciąć się od toksycznej osoby lub zakończyć współpracę, która Cię wyczerpywała. Zaćmienie wprowadzi nowy ład i ułatwi Ci stawianie granic.

WAGA 23.09-23.10

Masz przed sobą czas, kiedy każde słowo będzie miało znaczenie. Mars w Twoim znaku dodaje Ci odwagi, ale może też prowokować do ostrych wymian zdań. Uczysz się walczyć w białych rękawiczkach. W końcówce sierpnia pojawi się ważny temat relacji — tej, którą masz lub tej, którą chcesz stworzyć. Wrzesień wymaga więcej ciszy i refleksji. Zaćmienie pokaże Ci, kto naprawdę chce z Tobą iść dalej.

SKORPION 24.10-21.11

Zazwyczaj trzymasz emocje pod kontrolą, ale teraz możesz poczuć, że coś się w Tobie burzy. To naturalne — pełnia 9 sierpnia i zaćmienie 7 września wpływają mocno na Twoją psychikę. Nie lekceważ snów, intuicji i impulsów. W pracy mogą pojawić się zmiany, które na początku wydadzą się chaotyczne, ale ostatecznie przywrócą Ci wolność. Wrzesień sprzyja duchowemu oczyszczeniu i uzdrowieniu relacji z samym sobą.

STRZELEC 22.11-21.12

Nie zatrzymujesz się, ale też już nie biegniesz na oślep. Końcówka sierpnia sprzyja podejmowaniu konkretnych decyzji — zwłaszcza zawodowych. Planety sprzyjają finansom i odważnym projektom. W miłości stabilnie, choć to Ty musisz dać pierwszy krok. Wrzesień przypomina, że odpowiedzialność nie musi być ciężarem — może być siłą. Zaćmienie pomaga Ci dostrzec, kto naprawdę jest Twoim sprzymierzeńcem.

PRZEPIS TYGODNIA

BUŁECZKI DROŻDŻOWE

Składniki:

- 35 g świeżych drożdży,
- 500 g mąki pszennej,
- 50 g cukru,
- szczypta soli,
- 250 ml mleka,
- 4 żółtka,
- 100 g miękkiego masła

Na zdjęciu od lewej Kamila Nartowska, Zuzanna Bielewicz, Aleksandra Kwiatkowska, uczennice Branżowej Szkoły I stopnia przy Zespole Szkół Nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu

Sposób wykonania

Z drożdży, łyżeczki cukru, 2 łyżek mąki i połowy ciepłego mleka sporządzić rozczyń. Odstawić na 10 minut do wyrośnięcia w ciepłym miejscu. Rozczyn dodać do pozostałej mąki, następnie wsypać resztę cukru, sól oraz wlać resztę ciepłego mleka. Zacząć mieszać składniki, dodać żółtka a na koniec miękkie masło. Dokładnie wyrobić ciasto a następnie przykryć ściereczką i odstawić w ciepłe miejsce do wyrośnięcia do podwojenia objętości. Z ciasta uformować wałek i podzielić go na 16 równych części. Każdą bułeczkę ułożyć na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia, przykryć ściereczką i pozostawić na 15 minut do ponownego wyrośnięcia. Następnie posmarować rozkłóconym jajkiem. Piec w temp. 190 stopni C na złoty kolor.

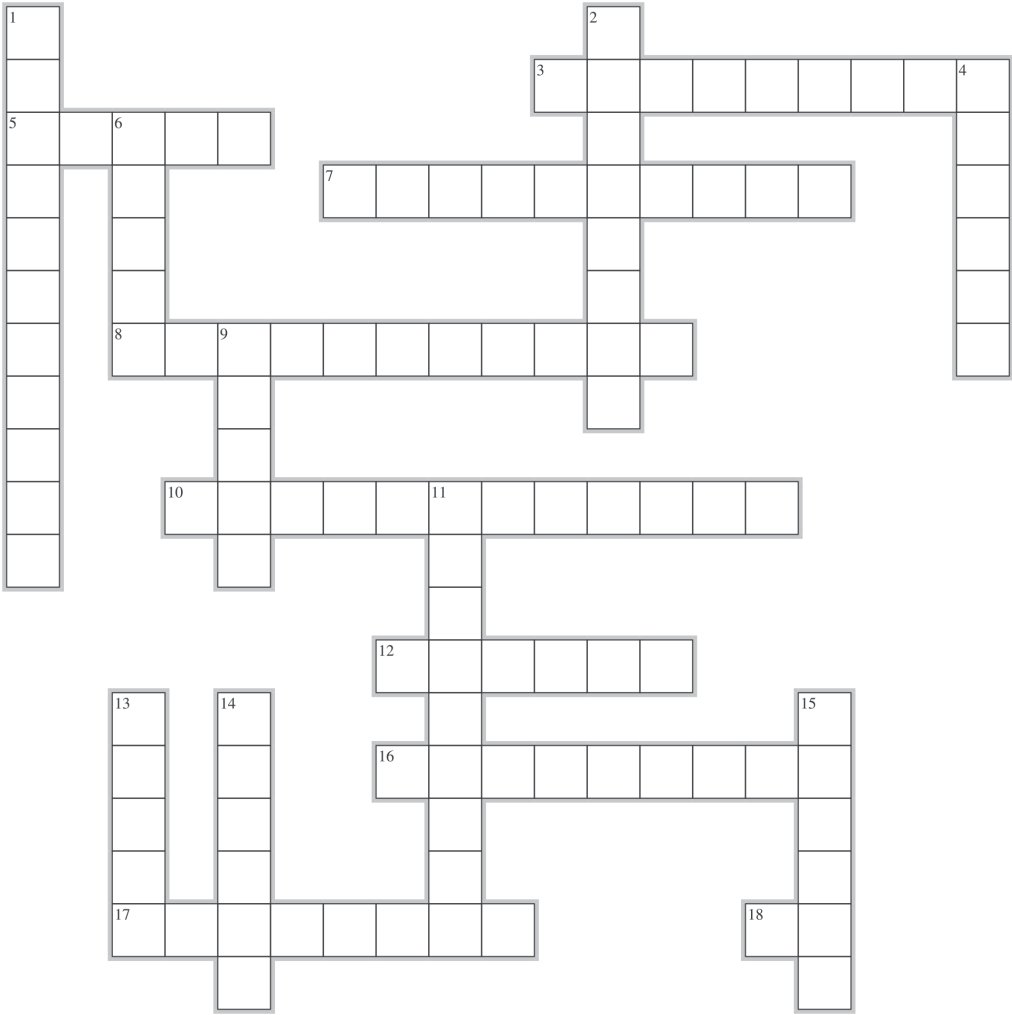
Smacznego!

SUDOKU

9		2			1			
7	8							
5					8	7	1	
2		3	4	1		6	8	9
				6		1		5
		5						
				5	3		7	
	2	7		9	4		5	1

			9	8		2	4	
4	7							8
					1	6	3	
		6					8	
5		7					2	
			8					
						3		
	3		6			5		
6	4					8	1	2

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

HORYZONTALNIE

- 3. Grecki matematyk, twórca twierdzenia o przeciwprostokątnej
- 5. Pierwszy pierwiastek chemiczny w układzie okresowym
- 7. Miejsce pierwszego rozbioru Polski w 1772 roku
- 8. Nauka zajmująca się badaniem owadów
- 10. Autorka „Frankensteina”
- 12. Naukowiec, który sformułował prawo powszechnego ciążenia
- 16. Kraina historyczna w północnej Francji, miejsce lądowania aliantów w 1944 r.
- 17. Grecki filozof, nauczyciel Platona, skazany na śmierć za bezbożność
- 18. Starożytny egipski bóg słońca przedstawiany z głową sokoła

WERTYKALNIE

- 1. Druga największa wyspa świata po Grenlandii
- 2. Twórca teorii względności
- 4. Władca imperium osmańskiego w XVII w.
- 6. Autor „Boskiej komedii”
- 9. Największy księżyc Saturna
- 11. Pismo klinowe zostało stworzone przez ten lud
- 13. Najbliższa Ziemi planeta Układu Słonecznego
- 14. Mitologiczny ptak odradzający się z popiołów
- 15. Jednostka ciśnienia w układzie SI

O świadczenie rehabilitacyjne z wyprzedzeniem

REGION ▶ Koniec zasiłku chorobowego nie musi oznaczać końca leczenia. Jeśli lekarz uzna, że stan zdrowia nadal nie pozwala na powrót do pracy, warto rozważyć złożenie wniosku o świadczenie rehabilitacyjne. Najlepiej zrobić to co najmniej sześć tygodni przed zakończeniem pobierania zasiłku chorobowego – pozwoli to zachować ciągłość wypłaty świadczeń

Świadczenie rehabilitacyjne może zostać przyznane osobie objętej ubezpieczeniem chorobowym, która po wykorzystaniu całego okresu zasiłku chorobowego (182, 270 albo 91 dni – w zależności od sytuacji) nadal nie może pracować, ale jej stan zdrowia rokuje poprawę. – Należy jednak pamiętać, że to świadczenie nie jest przyznawane z urzędu – konieczne jest złożenie wniosku, najlepiej na co najmniej 6 tygodni przed końcem zasiłku chorobowego. Dzięki temu możliwe będzie zachowanie ciągłości wypłat – świadczenie rehabilitacyjne zostanie wypłacone od razu po zakończeniu zasiłku chorobowego – przypomina Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Oceny stanu zdrowia dokonuje lekarz orzecznik ZUS. Od jego orzeczenia można wnieść sprzeciw do komisji lekarskiej ZUS w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia. Na podstawie prawomocnego orzeczenia – lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej – ZUS wydaje decyzję w sprawie przyznania świadczenia rehabilitacyjnego – dodaje rzeczniczka.

Ze świadczenia rehabilitacyjnego mogą skorzystać także osoby, które po zakończeniu chorobowego ubiegały się o rentę z tytułu niezdolności do pracy, ale lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że stan zdrowia pacjenta może się poprawić. W takim przypadku zamiast renty możliwe jest przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego – na czas potrzebny do powrotu do aktywności zawodowej.

Świadczenie rehabilitacyjne – ile wynosi i jak długo można je pobierać?

Świadczenie rehabilitacyjne

przysługuje maksymalnie przez 12 miesięcy. Przez pierwsze 90 dni jego wysokość wynosi 90 proc. podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, a w pozostałym okresie – 75 proc. W przypadku, gdy niezdolność do pracy występuje w czasie ciąży lub wynika z wypadku przy pracy bądź choroby zawodowej, świadczenie wypłacane jest w wysokości 100 proc. podstawy wymiaru – przez cały okres jego trwania.

Kto wypłaca świadczenie rehabilitacyjne?

Płatnikiem świadczenia rehabilitacyjnego – podobnie jak

w przypadku zasiłku chorobowego – może być pracodawca lub Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Aby otrzymać świadczenie wypłacane przez ZUS, należy złożyć odpowiedni wniosek (formularz ZNp-7). Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o stanie zdrowia (formularz OL-9), wypełnione przez lekarza, oraz wywiad zawodowy z miejsca pracy (formularz OL-10). W przypadku gdy pracodawca lub zleceniodawca nie wypłaca zasiłków samodzielnie, kompletną dokumentację – wraz z zaświadczeniem płatnika składek (formularz Z-3 lub Z-3a)

– przekazuje do ZUS. Osoby prowadzące działalność gospodarczą oraz te, które składają wniosek po ustaniu tytułu do ubezpieczenia, samodzielnie dostarczają dokumenty do ZUS.

Formularza OL-10 nie trzeba dołączać, jeśli niezdolność do pracy powstała po ustaniu okresu ubezpieczenia, wniosek dotyczy przedłużenia świadczenia rehabilitacyjnego lub gdy dokumenty składa osoba prowadząca działalność gospodarczą.

Komu nie przysługuje świadczenie rehabilitacyjne?

Świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje osobom uprawnionym do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, urlopu dla poratowania zdrowia, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego ani nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego. Podczas pobierania świadczenia rehabilitacyjnego nie wolno pracować. Jego niewłaściwe wykorzystanie grozi utratą prawa do wypłaty.

(red), fot. ZUS

Region

Nie przegap 300+!

Od 1 lipca ZUS przyznał świadczenie 300+ z programu „Dobry Start” niemal 3,3 mln uczniów, wypłacając łącznie 634 mln zł. W województwie kujawsko-pomorskim na konta rodziców i opiekunów trafiło 37,5 mln zł. Wnioski można składać tylko do 30 listopada. Po tym terminie będzie to możliwe jedynie w przypadku, gdy dziecko powyżej 20. roku życia uzyska orzeczenie o niepełnosprawności po 30 listopada.

Program „Dobry Start” cieszy się dużym zainteresowaniem – do ZUS trafiło już 2,2 mln wniosków dotyczących prawie 3,3 mln uczniów. – Najwięcej pochodzi

z województw: mazowieckiego (ponad 318 tys. wniosków na 466,6 tys. dzieci), śląskiego (261,1 tys. na 378,4 tys. dzieci) i wielkopolskiego (229,9 tys. na 334,6 tys. dzieci).

Kujawsko-pomorskie jest na 8. miejscu z liczbą 127,4 tys. wniosków obejmujących ponad 186,1 tys. dzieci. Kwota wypłat w całym kraju przekroczyła 634 mln zł,

a w regionie – 37,5 mln zł – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Kto może otrzymać 300+

Świadczenie z programu „Dobry Start” przysługuje uczniom do ukończenia 20. roku życia, a w przypadku posiadania orzeczenia o niepełnosprawności – do 24. roku życia. 300 zł nie przysługuje jednak na dzieci uczęszczające do żłobka ani na studentów, nawet jeśli mieszczą się w wieku uprawniającym do świadczenia. Wiek 20 i 24 lata liczony jest rocznikowo. Oznacza to, że uczniowie ostatnich klas techników i liceów oraz uczniowie szkół policealnych są uprawnieni do świadczenia, jeśli skończyli 20 lat (lub 24 lata) przed rozpoczęciem roku szkolnego.

Jak i kiedy złożyć wniosek

Wnioski o jednorazową wypłatę 300 zł na zakup podręczników, zeszytów, sprzętu i innego wyposażenia potrzebnego do

nauki można składać tylko do 30 listopada. Dokumenty przyjmowane są wyłącznie drogą elektroniczną – przez aplikację mZUS, PUE/eZUS, bankowość elektroniczną lub portal Empatia. Po tym terminie wnioski będzie można złożyć jedynie wtedy, gdy dziecko powyżej 20. roku życia otrzyma orzeczenie o niepełnosprawności po 30 listopada. W pozostałych przypadkach prawo do świadczenia wygaśnie. Aby otrzymać pieniądze do 30 września, warto złożyć wniosek do końca sierpnia. ZUS wypłaca świadczenie wyłącznie na rachunek bankowy wskazany we wniosku.

Nowe zasady dla uchodźców

Od nowego roku szkolnego (2025/2026) obowiązuje w 300+ jedna zmiana, która dotyczy uchodźców z Ukrainy. Otrzymają oni świadczenie „Dobry Start” pod warunkiem, że dziecko uczy się w szkole należącej do polskiego systemu oświaty.

(red), fot. ZUS

DOBRZE TO WIEDZIEĆ

Lepsze czasy dla pracowników?

Dla pracodawców układy zbiorowe to narzędzie do lepszego zarządzania zakładem pracy, dla pracowników – możliwość zabezpieczenia dodatkowych uprawnień niewynikających z Kodeksu pracy. To mogą być np. dodatkowe urlopy czy coroczne podwyżki. Rada Ministrów przyjęła projekt Ministerstwa Pracy porządkujący przepisy dotyczące układów zbiorowych i ułatwiający ich zawieranie. 19 sierpnia 2025 roku Rada Ministrów przyjęła stworzony w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej projekt ustawy, która porządkuje przepisy dotyczące układów zbiorowych i ułatwia ich zawieranie. To zmiany od lat postulowane przez partnerów społecznych.

Czym są układy zbiorowe?

Układy zbiorowe pracy to rodzaj porozumień społecznych zawieranych pomiędzy pracodawcą a pracownikami, reprezentowanymi przez związki zawodowe. W ramach układów zbiorowych pracy można ustalić np. warunki pracy odmiennie niż w przepisach prawa pracy – o ile są bardziej korzystne dla pracowników. Mogą to być np. dodatkowe dni urlopu czy coroczne podwyżki. Dzięki takiemu porozumieniu, sposób wynagradzania i premiowania pracowników może być lepiej dostosowany do specyfiki działania danego przedsiębiorcy. Z kolei dla pracodawców układy i porozumienia zbiorowe to narzędzie do lepszego zarządzania zakładem pracy, planowania potrzeb przedsiębiorstwa w cyklach produkcji i utrzymania stabilnego zatrudnienia.

Zmienia przepisy o układach zbiorowych na lepsze

Najważniejsze rozwiązania, jakie znalazły się w projekcie ustawy przyjętym przez Radę Ministrów:

- Zakładowy lub ponadzakładowy układ zbiorowy pracy będzie można zawrzeć w celu określenia spraw nieuregulowanych w przepisach prawa pracy w sposób bezwzględnie obowiązujący.
- W układzie będą mogły być uregulowane rozwiązania ułatwiające godzenie życia zawodowego z życiem prywatnym, kwestie dotyczące zastosowania nowych technologii (np. sztucznej inteligencji) w zakładzie pracy, rozwiązań zapewniających równość płci, procedury antymobbingowe czy przeciwdziałanie zagrożeniom psychospołecznym takim jak stres czy wypalenie zawodowe.
- Zachowana zostaje tzw. zasada korzystności, czyli podjęte w negocjacjach ustalenia nie mogą być mniej korzystne dla pracownika niż przepisy prawa pracy.

Co jeszcze?

- Uproszczony i przyspieszony zostaje proces rejestrowania układów zbiorowych pracy - zgodnie z projektem układy zbiorowe i porozumienia zbiorowe mają być wyłącznie zgłaszane do Krajowej Ewidencji Układów Zbiorowych Pracy w formie elektronicznej.
- Wprowadzona zostaje możliwość skorzystania z pomocy mediatora na etapie rokowań.
- Uelastyczniony zostaje czas obowiązywania układu zbiorowego pracy - strony podejmujące rokowania będą mogły wybrać zawarcie układu na czas określony, z możliwością przedłużania okresu jego obowiązywania. Możliwe będzie także zawarcie układu na czas nieokreślony.
- Możliwość zawierania układów ponadzakładowych przez co najmniej 2 pracodawców, co oznacza brak konieczności zawierania układu przez organizację pracodawców.

Kierunek – stabilizacja rynku pracy

Dlaczego potrzebujemy nowych regulacji? Układy zbiorowe stabilizują rynek pracy, zapewniają większą równość i spójność społeczną, rozwijają dialog społeczny. Warto je wspierać, dlatego zamiast dodatkowych regulacji ustawowych, Ministerstwo Pracy zachęca i ułatwia pracodawcom i pracownikom negocjowanie odpowiednich układów zbiorowych. Ile to będzie kosztowało? W 2026 roku koszty dla budżetu państwa wyniosą 2,8 mln zł, w kolejnych latach – 0,6 mln zł rocznie. Nowe przepisy mają wejść w życie po 14 dniach od ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

21 sierpnia

1957 – W ZSRR wystrzelono pierwszy międzykontynentalny pocisk balistyczny.

1968 – Praska Wiosna: wojska państw Układu Warszawskiego wkroczyły do Czechosłowacji

2007 – Najtragiczniejszy dzień w dziejach żeglugi na wodach Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Wiatr wiejący z prędkością ok. 130 km/h (12 stopień w skali Beauforta) spowodował śmierć 12 osób.

22 sierpnia

1157 – Wojna polsko-niemiecka: cesarz Fryderyk I Barbarossa przekroczył Odrę i wkroczył na ziemie polskie na czele silnej armii wspomaganą przez posiłki z Czech i Moraw. Powodem wyprawy była interwencja na rzecz wygnanego księcia senioralnego Władysława II Wygnańca.

1988 – Strajki w Polsce 1988: rozpoczął się strajk w Stoczni Gdańskiej i Stoczni Północnej; powołano Międzyzakładowy Komitet Strajkowy.

2015 – W Ziębicach w województwie dolnośląskim padła rekordowa wygrana w Lotto (35.234.116,20 zł).

23 sierpnia

1906 – Założono niemiecki klub piłkarski o6 Zalenze, jeden z pierwszych na terenie dzisiejszej Polski.

1923 – Z archikatedry gnieźnieńskiej skradziono relikwiarz z głową św. Wojciecha.

1943 – Front wschodni: zwycięstwem wojsk radzieckich zakończyła się bitwa na łuku kurskim.

2005 – Na Bahamach uformował się huragan Katrina.

24 sierpnia

1520 – Wojna pruska: na przedmieściach Reszla wojska krzyżackie zaatakowały z zaskoczenia obóz polskich zaciężnych oraz Tatarów w służbie królewskiej, zabijając w czasie snu około 400 żołnierzy, głównie Tatarów. Oddziały polskie przebywające w mieście nie zdążyły włączyć się do bitwy, gdyż wielki mistrz zaraz po ataku wycofał się z powrotem do Kętrzyna.

1945 – Utworzono Uniwersytet Wrocławski, Politechnikę Wrocławską i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

1989 – Na wniosek prezydenta Wojciecha Jaruzelskiego Sejm kontraktowy wybrał na urząd premiera Tadeusza Mazowieckiego.

25 sierpnia

1657 – Potop szwedzki: wojska polsko-niemieckie odbiły po oblężeniu Kraków.

1939 – Do Gdańska pod pretekstem kurtuazyjnej wizyty przypłynął niemiecki szkolny okręt liniowy „Schleswig-Holstein”.

1983 – W Stoczni Gdańskiej odbyło się spotkanie wicepremiera Mięczyśława Rakowskiego z pracownikami, wśród których był Lech Wałęsa.

2000 – Padł pierwszy klaps na planie serialu M jak miłość.

26 sierpnia

1896 – Grupa rewolucjonistów ormiańskiego pochodzenia zajęła Bank Osmański w Stambule. W odwecie doszło do masakry około 50 tysięcy Ormian.

1939 – Incydent jabłonkowski: niepoinformowani o zmianie daty ataku na Polskę Niemcy dywersanci napadli na stację kolejową w Mostach koło Jabłonkowa i próbowali przejąć tunel kolejowy pod Przełęczą Jabłonkowską na Śląsku Cieszyńskim.

1970 – Podczas próby porwania lecącego z Katowic do Warszawy należącego do PLL LOT samolotu An-24 porywacz przypadkowo zdetonował kostkę trotylu, którą usiłował sterroryzować pasażerów i załogę. Rannych zostało 28 osób.

27 sierpnia

1595 – Podczas wyprawy hetmana wielkiego koronnego Jana Zamoyskiego do Mołdawii wojska polskie zdobyły Chocim.

1859 – Edwin L. Drake i William A. Smith w Titusville w Pensylwanii wydobyli po raz pierwszy ropę naftową przy pomocy odwiertu. Do tego czasu ropę pozyskiwano z naturalnych wycieków.

1946 – Przed Najwyższym Trybunałem Narodowym stanął Amon Göth, jeden z największych zbrodniarzy nazistowskich, m.in. komendant obozu koncentracyjnego Plaszow oraz likwidator gett żydowskich w Krakowie i Tarnowie.

28 sierpnia

1409 – Wielka wojna z zakonem krzyżackim: Krzyżacy i ich zaciężni zdobyli Bydgoszcz wraz z zamkiem.

1946 – 18-letnia Danuta Siedzikówna ps. „Inka”, sanitariuszka i łączniczka oraz jej współtowarzysz z oddziału Feliks Selmanowicz ps. „Zagończyk” zostali zastrzeleni w więzieniu przy ul. Kurkowej w Gdańsku.

2015 – Poziom Wisły w Warszawie spadł do rekordowych 41 cm.

29 sierpnia

1939 – III Rzesza wystosowała ultimatum wobec Polski.

1977 – W Warszawie podpisano umowę kredytową z konsorcjum banków RFN na sumę 2 mld marek niemieckich, które miały być przeznaczone na zakup urządzeń do gazyfikacji węgla.

1980 – Sierpień 1980: rozpoczęły się strajki w śląskich kopalniach.

2017 – Sebastian Karaś jako pierwszy w historii przepłynął wpław Morze Bałtyckie z Kołobrzegu na duńską wyspę Bornholm (dystans 100 km).

30 sierpnia

1701 – Uznawana za ostatnią czarownicę Słupska niemiecka mniszka katolicka Trina Papisten została skazana przez pruski sąd na śmierć poprzez spalenie na stosie.

1939 – Niszczyciele ORP „Błyskawica”, ORP „Grom” i ORP „Burza” otrzymały rozkaz natychmiastowego przepłynięcia do Wielkiej Brytanii w celu ocalenia ich przed wpadnięciem w ręce niemieckie.

1940 – Najlepszy polski as myśliwski Stanisław Skalski zestrzelił swój pierwszy samolot w trakcie bitwy o Anglię (bombowiec He 111).

31 sierpnia

1794 – Insurekcja kościuszkowska: między Zbierskiem a Stawiszynem około 300 chłopów uzbrojonych w kosy i piki zatarasowało drogę wojsku pruskiemu, którego zadaniem było utrzymanie komunikacji pomiędzy Koniem a Kaliszem. Powstańców udało się odeprzeć dopiero przy użyciu artylerii.

1933 – We wsi Biskupin na Pałukach miejscowy nauczyciel Walenty Szwajcer znalazł w pobliskim jeziorze drewniane szczątki, które okazały się pozostałościami przedślowiańskiej osady.

1939 – Prowokacja gliwicka: Niemcy sfingowali napad polskich dywersantów na radiostację gliwicką, dając tym sobie pretekst do ataku na Polskę.

1 września

1915 – I wojna światowa: utworzono Generalne Gubernatorstwo Wojskowe w Polsce, austro-węgierską administrację okupacyjną w Królestwie Polskim

1939 – Wojska niemieckie i słowackie napadły o świcie bez wypowiedzenia wojny na Polskę, rozpoczynając kampanię wrześniową II wojny światowej; prezydent Ignacy Mościcki wprowadził stan wojenny na terytorium całego kraju

1994 – Na dworcu PKS w Krakowie został pozostawiony nieuzbrojony ładunek wybuchowy. Terrorysta, nazywający siebie „Gumisiem” zażądał 500 tysięcy marek niemieckich okupu, grożąc podłożeniem ładunków bez ostrzeżenia.

2 września

1666 – Wybuchł wielki pożar Londynu, który przyczynił się do wygaśnięcia trwającej w mieście od kwietnia poprzedniego roku wielkiej zarazy.

1939 – Pancerno-motorowa 10. Brygada Kawalerii płk Stanisława Maczka powstrzymała niemieckie natarcie w bitwie pod Jordanowem.

1974 – Premiera filmu historycznego Potop w reżyserii Jerzego Hoffmana.

3 września

1847 – W Toruniu otwarto nieistniejącą już Wielką Synagogę.

1939 – Rozpoczęła się akcja niemieckich dywersantów w celu opanowania Bydgoszczy, nazywana w niemieckiej propagandzie „krwawą niedzielą”.

1999 – Na antenie telewizji TVN zostało wyemitowane premierowe wydanie polskiej wersji teleturnieju Milionerzy.

Koniec zajęć w akademii

GMINA WĄPIELSK ▶ W Gminnym Ośrodku Kultury w Wąpielsku we wtorek 12 sierpnia zakończyły się wakacyjne zajęcia dla dzieci w ramach Letniej Akademii Kreatywności. Uczestnicy otrzymali na pamiątkę podziękowania, które będą im przypominały o wspólnie spędzonym czasie i wakacyjnych przygodach

Program Letniej Akademii został tak pomyślany, aby każde spotkanie niosło nowe wyzwania i ciekawe doświadczenia. Były pomysłowe warsztaty, na których uczestnicy wykonywali m.in. ozdoby, zajęcia ruchowe, seans filmowy. Ostatniego dnia organizatorzy przygotowali zabawę po-

łączoną z grami zręcznościowymi i konkursami.

– Na finał wakacji przygotowaliśmy prawdziwą porcję radości, zabawy i twórczej energii. Od samego początku salę wypełniał śmiech i gwar rozmów, a wszyscy uczestnicy bawili się w rytmie lata. Były gry, konkursy

i tańce z kolorową chustą animacyjną, która jak zawsze wywołała mnóstwo emocji i uśmiechów. Nie zabrakło także ruchu – dzieci ćwiczyły z hula-hop, brały udział w grach zręcznościowych, a przy muzyce pokazywały swoje najlepsze taneczne kroki. W trakcie zabawy unosił się zapach popcornu,

a w rękach dzieci pojawiały się puszyste chmurki waty cukrowej – smaki, które kojarzą się z latem. Każdy mógł znaleźć coś dla siebie, od aktywnej zabawy, przez kreatywne wyzwania, aż po wspólne tańce i integrację w gronie rówieśników – opowiada Milena Przybyła z Urzędu Gminy

Wąpielsk.

Zabawę na koniec działalności akademii przygotowały i prowadziły Anna Strzelecka i Agnieszka Wojdyło z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Radzikach Dużych.

(jd), fot. UG Wąpielsk

OGŁOSZENIE

OBWIESZCZENIE STAROSTY RYPIŃSKIEGO z dnia 12 sierpnia 2025 roku

Na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz.U. z 2024r., poz. 311) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2024r., poz. 572)

z a w i a d a m i a m

że w dniu 11 sierpnia 2025 roku na wniosek Wójta Gminy Brzuze z dnia 20.05.2025r., została wydana decyzja Starosty Rypińskiego nr 6/2025/ZRID o zezwoleniu na realizację następującej inwestycji drogowej pt.: „Budowa drogi gminnej Kleszczyn-Lisiaki”

Jednocześnie informuję, że z treścią w/w decyzji strony mogą zapoznać się w Starostwie Powiatowym w Rypinie, ul. Warszawska 38 w pokoju nr 107 w godzinach pracy urzędu.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej BIP Starostwa Powiatowego w Rypinie, na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Rypinie i Urzędu oraz w prasie lokalnej.

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2024r., poz. 572) zawiadomienie stron uważa się dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia t.j. ukazania się obwieszczenia o wydanie w/w decyzji.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy za pośrednictwem Starosty Rypińskiego w terminie 14 dni od zawiadomienia stron o jej wydaniu.

Telefon: (54)280-39-18

znak: WB.6740.1.5.2025

Z up. STAROSTY
inż. Ewa Smykowska
Kierownik Wydziału Budownictwa

Krzepiący humor

XX WIEK ▶ Okres wojny był dla mieszkańców Warszawy bardzo ciężki. Wszechobecna śmierć nie przeszkadzała im jednak w żartowaniu

Pierwsze dowcipy w Warszawie pojawiały się już jesienią 1939 roku. Opowiadały o warszawskim Antku, który w czasie walk o miasto we wrześniu zjadł obiad i dostał czkawki. Siedział na dachu uszkodzonej kamienicy, wokół spadały kolejne niemieckie pociski. W tym momencie Antek mówi do kolegów: „Słuchaj! Przestrasz mnie, żeby mi czkawka przeszła”. Żart miał pokazywać odwagę mieszkańców miasta, którzy nic nie robią sobie z koszmaru bombardowania.

Jesienią 1939 roku w Warszawie miano nadzieję na pomoc Anglii i Francji. Oba kraje wypowiedziały wojnę Niemcom już 3 września, ale oczekiwały bezpiecznie na zachodzie. Polacy byli zniecierpliwieni i odreagowywali, tworząc dowcipy. Oto jeden z nich: „Święty Piotr otwiera bramy nieba, do których pchają się tłumy poległych żołnierzy: Polaków, Czechów, Chińczyków. Po długim czasie św. Piotr zamyka wrota, ale po chwili rozlega się spokojne pukanie. Pod bramą stoi jeden Brytyjczyk. Św. Piotr skomentował to słowami: Biedaku. A gdzie żeś ty się tak narażał,

że aż cię zabili.”

Miejscom rozprzestrzeniania się dowcipów były warszawskie tramwaje. Były one podzielone na dwie części. Z przodu istniał przedział tylko dla Niemców, oddzielony specjalną przegrodą z napisem Nur für Deutsche. Polacy mieli cisnąć się w tylnej części wagonu oraz trzymając się jego elementów zewnętrznych. Pewnego razu pod naporem tłumu rozleciała się przegroda z napisem, co jeden z polskich pasażerów skwitował krzyżąc: „Panie konduktorze! Uważaj Pan, bo tu się Generalna Gubernia od Niemiec oderwała!”. Wszyscy ryknęli śmiechem, a zajście żyło dalej jako anegdota przekazywana z ust do ust.

Każdy czytający kiedyś „Kamienie na szaniec” wiedział o akcjach małego sabotażu - wrzucaniu śmierdzących pakunków do niemieckich kin i wypisywaniu krzepiących haseł na murach. Najczęstszym symbolem była kotwica Polski walczącej, ale mieszkańcy Warszawy również tu przemycali humor. Kiedy bliski współpracownik Hitlera Rudolf Hess uciekł samolotem

do Anglii, na murach pojawiały się napisy „Zginął pies, wabi się Hess. Odprowadzić sukinsyna za nagrodą do Berlina”. Na początku 1944 roku, gdy w mieście brakowało wszystkiego, na murach pisywano „Węgiel, cukier w dupie mamy, piątą zimę przetrzymamy”.

Warszawiacy byli czasami wręcz beczelni w swoim humorze. Jeden z miejscowych „oszustów” oferował na ulicach miasta fałszywe banknoty 500 zł w cenie 50 zł. Na okupacyjnych banknotach widniał wizerunek górala. Oszust miał chodzić po ulicy i reklamować swój towar „Lipny góral! Lipny góral na łapankę!”. Pieniądże miały służyć do wręczania łapówek Niemcom w razie bycia aresztowanym.

Były także okresy, gdy humor przegrywał z ogromem cierpienia. Mowa o czasie powstania warszawskiego. Maria Dąbrowska, słynna polska pisarka wspomina, że jej 4-letni sąsiad śpiewał wówczas w niebogłósy „Jeszcze Polska nie zginęła póki my ginie- my”.

(pw)

XX wiek

Jubileusz

w Nowogrodzie

1 czerwca 1930 roku w parafii Nowogród pod Dobrzyńem nad Drwęcą obchodzono jubileusz 50-lecia kapłaństwa miejscowego proboszcza – osoby dość niezwykłej dla całej okolicy – ks. Karola Pikulińskiego.

Ks. Karol Pikuliński urodził się 1 listopada 1856 roku w Kolnie na ziemi łomżyńskiej. Seminarium ukończył w Sejnach, a święcenia odebrał w 1879 roku. W Nowogrodzie pojawił się 7 lutego 1900 roku. Z parafianami był w okresie I wojny światowej, gdy zaangażował się w działanie rady opiekuńczej. Dbał o to, by rozdzielać między potrzebujących podstawowe produkty spożywcze. W 1926 roku poświęcił kamień węgielny pod budowę szkoły w pobliskim Węgiersku.

W uroczystości 50-lecia kapłaństwa wzięło udział aż 18

księży z okolic. Okolicznościowe kazanie wygłosił proboszcz z Czernikowa, który podkreślał zasługi proboszcza, wśród których najważniejsze było odbudowanie kościoła po spaleniu starej, drewnianej konstrukcji w 1899 roku. Po mszy parafianie odprowadzili proboszcza na plebanie. Udział wiernych był imponujący, ale było to pierwsze w historii świętowanie 50-lecia kapłaństwa w całej parafii.

Ksiądz Pikuliński zmarł 5 lat później, niestety nie doczekawszy 55. rocznicy kapłaństwa.

(pw)

XIX wiek

Lata proboszcza

Przyrost naturalny zależy od ekonomii, liczby miejsc w przedszkolu i polityki prorodzinnej państwa? Trudno w to uwierzyć, kiedy przegląda się dane golubskiej parafii z XIX wieku.

W naszym województwie przyrost naturalny wynosi obecnie o. Znaczy to mniej więcej tyle, że na jednego zmarłego mieszkańca przypada jeden nowo narodzony. W innych częściach Polski jest jeszcze gorzej. W łódzkim przyrost wynosi -2,8. Dzięki rocznemu sprawozdaniu proboszcza z Golubia - ks. Dekowskiego możemy dowiedzieć się jak wyglądała kwestia dzietności pod koniec XIX wieku. Proboszcz zwykł odczytywać komunikaty podsumowujące minione lata podczas mszy 1 stycznia. Przysyłał także analizy statystyczne do polskich gazet.

Okazało się, że między 1863, a 1888 rokiem w samym Golubiu i przyległych wsiach na świat przyszło 4973 Polaków. W 1888 roku urodziło się ich 200, rok wcześniej 188. W tym samym okresie czasu umie-

rało 100-120 osób. Łatwo policzyć sobie z jakim przyrostem naturalnym mieliśmy wówczas do czynienia. Rodzice nie mogli wówczas liczyć na przedszkola. Działała tylko jedna, skromna ochronka. Państwo niemieckie nie było wówczas opiekuńcze. Dość wspomnieć, że dopiero w 1889 roku ustanowiono pierwsze emerytury. Dodatkowo Polacy byli dręczeni i wyganiani za granicę w ramach rug pruskich.

Mimo to golubski pleban miał ręce pełne roboty podczas chrztów. Po zajrzeniu do statystyk okazuje się, że w zaborze niemieckim więcej dzieci zaczynały mieć biedniejsze rodziny robotnicze (średnio 4,1 dziecka) natomiast bogaci inteligenci już tylko 3,8 dziecka. Koniec XIX wieku to prawdziwy wybuch demograficzny.

(pw)

XIX wiek

Leśne imperia

Lasy były i są obecnie miejscem, gdzie nie tylko rozwija się przyroda, ale i biznes. W połowie XIX wieku na naszych terenach zdecydowanie przeważały lasy prywatne.

W połowie XIX wieku lasy dzieliły się na trzy główne kategorie: rządowe, miejskie lub prywatne. 9 na 10 drzew w lasach rządowych stanowiły so-

sny. Z gatunków drzew liściastych w lipnowskim przeważała olsza. W naszych okolicach nad lasami rządowymi czuwały nadleśnictwa, w tym to

w Ciechocinie. Państwo (wówczas rosyjskie) czerpało zyski z lasów rządowych w naszych okolicach. Miażdżąca część tego zysku pochodziła ze sprzedaży

drewna. Poza tym sprzedawano paszę (siano) oraz zwierzynę. Co ciekawe, ceny drewna z lasów państwowych różniły się w zależności od danego leśnictwa. Nie było urzędowej stawki.

Niektóre miasta i osady w ziemi dobrzyńskiej posiadały swoje lasy. Bobrowniki miały ich aż 2700 morg (1 morga to ok. 0,56 hektara). Rypin posiadał 124 morgi lasów. Istniały także lasy prywatne. W powiecie lipnowskim posiadaczem lasów

w Piasecznie był Pluskowski. W połowie XIX wieku planowano także urządzenie kolejnych lasów w lipnowskim. Przeznaczono pod nie grunty w Zbójnie, Okalewie, Działyniu, Kijaszkowie, Czarnem, itd. Ogólnie w całej Guberni Płockiej 173 tys. mórg lasów należało do państwa, 8 tys. mórg do miast, a 795 tys. mórg do prywatnych właścicieli.

(pw)

Kolejna wojna z Krzyżakami

ŚREDNIOWIECZE ▶ W poprzednich numerach naszego tygodnika pisaliśmy o Wielkiej Wojnie z Zakonem Krzyżackim, Wojnie Głódowej oraz Wojnie Golubskiej. Tym razem przybliżamy przyczyny i przebieg wojny z lat 1431-1435

Po śmierci wielkiego księcia Witolda w październiku 1430 roku formalne zwierzchnictwo na Litwie objął Władysław Jagiełło, ale ostatecznie nowym wielkim księciem uznał on swojego najmłodszego brata – Bolesława Świdrygiełłę. Król Polski liczył, że dzięki temu bezdzielny krewny uzna za swoich następców na Litwie synów starszego brata: Władysława i Kazimierza. Świdrygiełło jednak chciał się usamodzielnic i założyć własną dynastię. Jeszcze w tym samym roku uwięził on Jagiełłę, zajął Wilno i Troki oraz wymusił na Jagiellie oficjalne uznanie swojego panowania na Litwie.

Szukając sprzymierzeńców dla swoich ambitnych planów, Świdrygiełło zawarł porozumienie z hospodarem mołdawskim Aleksandrem Dobrym, Tatarami i wielkim mistrzem zakonu krzyżackiego Paulem von Russdorffem. Dodatkowo za swojego protektora uznał króla niemiecko-węgierskiego Zygmunta Luksemburskiego.

W czerwcu 1431 roku wojska polskie w liczbie około 22 tys. żołnierzy wyruszyły wraz z królem Jagiełłą na Wołyn, aby stłumić bunt wielkiego księcia Świdrygiełły. Na początku lipca w Bystrzycy na terenie ziemi lubelskiej wysłano listy wypowiednie wielkiemu księciu litewskiemu Świdrygiełł. Następnie wojska polskie obległy zamek w Łucku.

W tym samym czasie bi-

skup włocławski Jan interweniował u wielkiego mistrza w sprawie pogłosek o zbrojniach krzyżackich, ale otrzymał zapewnienie pismem z dnia 5 sierpnia, że „my nic innego nie mamy na myśli jak tylko przyjaźń i wszystko dobre”, po czym wielki mistrz wydał rozkaz do ataku, po którym 17 sierpnia 1431 roku Krzyżacy najechali trzema grupami ziemię dobrzyńską, Kujawy i Krajnę. Wójt Nowej Marchii Henryk Rabenstein najechał północno-zachodnią Wielkopolskę i po kilku dniach po spustoszeniu znacznych jej obszarów wycofał się.

29 sierpnia komtur toruński najechał ziemię dobrzyńską, opanowując Rypin, Lipno i Zamek Dybów, który obsadziła załoga krzyżacka. Najsilniejszy oddział Wielkiego marszałka von Strupperga uderzył na Kujawy. 28 sierpnia po przejściu Wisły pod Świeciem podszedł pod Bydgoszcz, bez próby jej zdobywania, po czym skierował się na Inowrocław, pod który dotarł 2 września i zdobył go w dniu 4 września. Następnie zdobył Radziejów i bez powodzenia próbował zdobyć zamek w Brześciu Kujawskim. Po opanowaniu Włocławka zawrócił na północ w kierunku Bydgoszczy, jednak po zawarciu 1 września w Czartorysku przez Polskę rozejmu ze Świdrygiełłą Krzyżacy wycofali się z Kujaw. 10 września uderzyła na środkową Krajnę grupa komtura tucholskiego i spóźnionych posiłków inflanckich, które

spaliły miasteczko Łobżenica. Niedaleko Krzyżacy napotkali jednak rycerstwo wielkopolskie i chłopów, którzy wydali im w dniu 13 września bitwę pod Dąbkami (w pobliżu Nakła), w której wojska polskie odniosły drugocenne zwycięstwo. W wyniku tego starcia Polacy zdobyli cztery chorągwie inflanckie (powieszzone w katedrze na Wawelu), cały obóz, a stu rycerzy zakonnych trafiło do niewoli z dowódcą, marszałkiem inflanckim Wernerem von Nesselrode.

Chcąc ukarać Krzyżaków za poparcie udzielone Świdrygiełł i za najazd z 1431 roku na zjeździe w Sandomierzu, postanowiono powołać pod broń całe rycerstwo, a w lipcu 1432 roku Polska zawarła w Pabianicach sojusz z czeskimi husytami.

Wojna rozpoczęła się w czerwcu 1433 roku, gdy Wielkopolanie pod wodzą wojewody poznańskiego Sędziwoja z Ostroroga uderzyli na Nową Marchię i zniszczyli tam wszystko, co tylko było można, dochodząc 9 czerwca pod Gorzów Wielkopolski. Także Czesi, którymi dowodził Jan Čapek z Sán, wtargnęli do krzyżackiej Nowej Marchii, zdobywając Dobiegniew i zajmując bez oporu wiele innych miast. Pod Gorzowem połączyli się z oddziałami Sędziwoja z Ostroroga, a także księcia słupskiego Bogusława IX, który zajął Choszczno. Celem wyprawy było możliwie szybkie i rozległe spustoszenie kraju, by zastraszyć jego ludność,

a sam zakon zmusić do zawarcia pokoju.

Wyprawa polsko-czesko-pomorska przeszła następnie na Pomorze Gdańskie, gdzie przez sześć tygodni bezskutecznie oblegała Chojnice. Tam połączyły się z nią główne siły polskie kasztelana krakowskiego Mikołaja z Michałowa, które nadeszły z punktu koncentracji koło zamku w Kole. Będący już w podeszłym wieku król w tym czasie pozostawał w Koninie, skąd koordynował działania wojsk. Polacy i Czesi 15 sierpnia odstąpili od oblężenia Chojnic i ruszyli przez Świecie na północ, pustosząc Tczew i okolice Gdańska, a następnie koło Oliwy (około 4 września) dotarli do Morza Bałtyckiego. Wracając na południe przez Starogard i Tucholę, wyprawa zajęła nadgraniczny zamek w Jasińcu, pod którym 13 września zawarto zawieszenie broni. Spustoszenie ziemi pomorskiej było tak dotkliwe, że według Krzyżaków, pozostało na tym obszarze jedynie 14 niezniszczonych wsi.

13 września 1433 roku w Jasińcu zawarto rozejm, który obowiązywał do Bożego Narodzenia, a w tym czasie miały się rozpocząć rokowania pokojowe w Brześciu Kujawskim. Polacy postawili cztery warunki: rezygnacja przez Zakon z zależności od Cesarstwa i uciekania się w sporach z Polską do arbitrażu cesarza, papieża czy soboru, oddanie zamku Dybów (Nieszawy), porzucenie Świdrygiełły oraz aby wielki mistrz, podobnie

jak król, uwolnił poddanych od posłuszeństwa w razie zerwania pokoju z jego winy.

Ponieważ Krzyżacy owe warunki odrzucili, Polacy zagrozili nowym najazdem, co zmusiło wielkiego mistrza do zawarcia 15 grudnia 1433 w Łęczycy kolejnego rozejmu, który miał obowiązywać przez dwanaście lat (rozejm w Łęczycy). Krzyżacy zatrzymali Nieszawę (zamek w Dybowie), a Polacy – zajęte latem grody w Nowej Marchii.

Ostatnim akordem wojny był atak w 1435 roku oddziałów inflanckiej gałęzi zakonu krzyżackiego na Litwę. W dniu 1 września rozegrała się bitwa pomiędzy wojskami zakonnymi i oddziałami Świdrygiełły oraz wojskami polskimi Jakuba Kobylańskiego i litewskimi Zygmunta Kiejstutowicza, w której Krzyżacy i Świdrygiełło ponieśli całkowitą klęskę.

Pod naciskiem stanów pruskich, obawiających się kolejnych najazdów i zainteresowanych porozumieniem z Polską, Krzyżacy zgodzili się na rokowania. Po dość długich negocjacjach strona krzyżacka przyjęła wszystkie warunki, łącznie z oddaniem Polakom Nieszawy (zamek Dybów). Pokój podpisano w Brześciu Kujawskim 31 grudnia 1435 roku. Jego gwarantami miały być stany, które na wypadek jego nieprzebrzegania otrzymały prawo wypowiedzenia posłuszeństwa Krzyżakom.

Opr. (Szyw)
fot. domena publiczna

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Nieruchomości

Domy /Mieszkania

Kupię mieszkanie małe niedrogie albo domek w Golubiu-Dobrzyniu Tel. 691-638-620

Działki

Sprzedam zabudowaną działkę 33 a, z linią brzegową nad jeziorem Sitnica w miejscowości Huta 22 K. Cena 630 tys. zł Tel. 606-988-231

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Sportowa 35
87-500 Rypin
tel. 47 753 92 00
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuzem 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lisowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lisowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych dwutygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

OBWIESZCZENIE
STAROSTY RYPIŃSKIEGO z dnia 06 sierpnia 2025r.
o wszczęciu postępowania administracyjnego

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz.U. z 2024r., poz. 311) zwanej dalej ZRID oraz art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2024r., poz. 572 z późn. zm.) zwanej dalej KPA

z a w i a d a m i a m

że w dniu **04 sierpnia 2025 roku, znak sprawy: WB.6740.1.9.2025** zostało wszczęte na wniosek **Burmistrza Miasta Rypin** postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „**Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 120641C ulicy Dojazdowej**”

1. **Działki objęte inwestycją:**

- obręb ewidencyjny 0001 Rypin, jednostka ewid. 041201_1 Rypin miasto
- działki nr ewid. 1242, 894 – istniejący pas drogowy,
 - **działki nr ewid: 1243/1 (1243/4, 1243/5), 1227 (1227/1, 1227/2), 1233 (1233/1, 1233/2), 1232/4 (1232/5, 1232/6)**
Oznaczenie nieruchomości lub ich części, objętych wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację przedmiotowej inwestycji drogowej:
 - *przed nawiasem podano numer działki ulegającej podziałowi,*
 - *w nawiasach podano numery działek po podziale,*
 - *w nawiasach pogrubioną czcionką zaznaczono numery działek niezbędnych dla realizacji inwestycji.*

2. **Działki, z których korzystanie będzie ograniczone**

- obręb ewidencyjny 0001 Rypin, jednostka ewid. 041201_1 Rypin miasto
- działki nr ewid. 894

Jednocześnie informuję, że:

- zgodnie z art. 11d ust. 9 i 10 ustawy ZRID z dniem zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego, objęte wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami. Czynność prawna dokonana z naruszeniem powyższego zakazu jest nieważna;
- stosownie do dyspozycji art. 11d ust. 5 ustawy ZRID starosta wysyła zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wnioskodawcy, właścicielom lub użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie tej decyzji na adres wskazany w katastrze nieruchomości oraz zawiadamia pozostałe strony w drodze obwieszczenia: w prasie lokalnej, na tablicach ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Rypinie, a także w urzędzie gminy właściwym ze względu na przebieg drogi oraz w urzędowych publikatorach teleinformatycznych – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów;
- zgodnie z art. 49 KPA zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia;
- z aktami sprawy strony mogą zapoznać się w Wydziale Budownictwa Starostwa Powiatowego w Rypinie ul. Warszawska 38, pokój 107 (tel. 54 280 24 32) w dniach od poniedziałku do piątku w godzinach pracy urzędu tj. tj. od 7⁰⁰ do 15⁰⁰ (poniedziałek, środa, czwartek), od 7⁰⁰ do 16⁰⁰ (wtorek) od 7⁰⁰ do 14⁰⁰ (piątek) w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia niniejszego obwieszczenia,
- niniejsze obwieszczenie stanowi dopełnienie obowiązku wynikające z art. 10 KPA

znak: WB.6740.1.9.2025

Z up. STAROSTY
inż. Ewa Smykowska
kierownik
Wydziału Budownictwa

Już po wakacjach

GMINA BRUZE ▶ Kończą się wakacje, za półtora tygodnia dzieci i młodzież czeka powrót do szkoły. Kończą się też, albo już się skończyły, letnie zajęcia organizowane przez samorządy dla najmłodszych mieszkańców, takie jak np. „Wakacje z piłką”

„Wakacje z piłką” to przedsięwzięcie zrealizowane przez Gminny Klub Sportowy Pojezierze Bruze przy wsparciu Urzędu Gminy Bruze i Szkoły Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Ugoszczu. Uczestniczyli w nim sportowcy z terenu gminy w wieku od 5 do 18 lat trenując pod kierunkiem wykwalifikowanych instruktorów.

Zajęcia odbywały się na kompleksie boisk w Ugoszczu, a w przypadku niesprzyjającej pogody w hali sportowej. Ostatnie spotkanie wyznaczono na

dziś, na czwartek 21 sierpnia.

– Celem projektu było nie tylko zachęcenie dzieci i młodzieży do aktywnego spędzania wolnego czasu, lecz także poprawa kondycji fizycznej uczestników oraz promowanie kultury fizycznej, sportu i zdrowego stylu życia – tłumaczy Agnieszka Krauza z Urzędu Gminy Bruze.

„Wakacje z piłką” zostały sfinansowane z rządowego programu „Mój klub” i budżetu Gminy Bruze.

Tekst i fot. (jd)

DWUTYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl
Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3700 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Emeryci coraz chętniej pracują

REGION ▶ Liczba aktywnych zwodowano seniorów od wielu lat stale rośnie. W 2015 roku w całym kraju pracujących emerytów było 575,4 tys., a pod koniec 2024 roku 872,6 tys. W ciągu ostatnich 10 lat to wzrost o 52 proc.

– W województwie kujawsko-pomorskim na koniec 2024 roku 12 proc. seniorów z prawem do emerytury w dalszym ciągu kontynuowało zatrudnienie. W całym kraju to 14 proc. Liczba aktywnych zawodowo emerytów z prawem do świadczenia wyniosła odpowiednio 119 osób na każdy 1000 emerytów w regionie i 137 zatrudnionych w całym kraju – informuje Katarzyna Krupicka regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa podlaskiego.

Wśród pracujących emerytów na koniec ubiegłego roku przeważały kobiety i stanowiły 58,1 proc. spośród zatrudnionych seniorów. Województwo śląskie jest jedyne, gdzie wśród pracujących emerytów przeważają mężczyźni – stanowią oni 52,7 proc. aktywnych zawodowo seniorów. Ponad 96,4 proc. to osoby w wieku 60/65 lat i więcej. Średni wiek pracujących emerytów wynosił

67 lat i 6 miesięcy. Dla mężczyzn było to 69 lat i 2 miesiące, dla kobiet – 66 lat i 4 miesięcy.

W gronie zatrudnionych emerytów największą grupą są osoby pra-

cujące na umowę o pracę, stanowią one 38,4 proc. ogółu tej zbiorowości. Osoby prowadzące pozarolniczą działalność to 29,6 proc., a osoby pracujące na umowę zlecenia – 26,0

proc.

– Pracownicy w wieku emerytalnym stanowią bardzo cenne źródło wiedzy. Ich doświadczenie zawodowe sprawia, że pracodawcy

bardzo chętnie zatrudniają w swoich zespołach tak doświadczoną kadrę. Poza tym dla samych pracowników świadomość, że chcą, a nie muszą pracować, sprawia, że praca jest dla nich przyjemnością, a nie obowiązkiem – dodaje rzeczniczka.

Najwięcej pracujących emerytów zatrudnianych jest u płatników świadczących usługi związane z opieką zdrowotną i pomocą społeczną. Stanowią oni 16,2 proc. pracujących emerytów. Kolejny najczęściej zatrudniający seniorów jest nasz gospodarki, to działalność związana z handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych i motocykli i – 13,3 proc.

Najwięcej pracujących emerytów mieszka w województwie mazowieckim (16,4 proc.) i śląskim (14,1 proc.), najmniej natomiast – w województwie opolskim – 2,3 proc.

(red), fot. ZUS

Region

Dzieje się na drogach

dokończenie ze str. 1

Rypin – Stępowo

Długość odcinka wynosi 8 km, wykonawcą jest firma Strabag, wartość kontraktu 60 mln złotych. Trwa m.in. układanie nowych nawierzchni na kolejnych odcinkach. Równocześnie prowadzona jest niezbędna przebudowa sieci energetycznych i teletechnicznych. Zaawansowanie inwestycji przekracza 50 proc. i wyprzedza harmonogram. Droga jest przystosowana do obciążeń 11,5 tony na oś, wyposażamy ją w pobocza, oświetlone przejścia dla pieszych oraz zatoki autobusowe i przystanki. Dojścia do przejść i zatok będą wyposażone w elementy ryflowane (z wypustkami i wgłębieniami) ułatwiające orientację osobom niewidomym i niedowidzącym. Wzdłuż drogi powstają rowy odwodnieniowe. Finansowana ze środków rządo-

wych inwestycja planowo zakończy się w 2026 roku. Zadanie obejmuje także dosadzenie wzdłuż drogi 66 drzew.

Przebudują drogi, doświetlą przejścia

W tym roku samorząd województwa przygotował też środki na realizację innych inwestycji drogowych w powiecie rypińskim. Chodzi m.in. o modernizację drogi wojewódzkiej nr 557 na odcinku Kobrznice – Janiszewo (długość 6 km, koszt 12 mln złotych, zadanie w trakcie realizacji) i przebudowę drogi wojewódzkiej 560 na odcinku Dylewo – Zakrocz (długość 0,5 km, koszt 1 mln złotych, zadanie w trakcie realizacji).

Samorząd kontynuuje też marszałkowski program doświetlania przejść dla pieszych. W powiecie rypińskim tego typu zadania zreali-

zuje na: drodze wojewódzkiej nr 534 w Dobrem, Ostrowitem i Rypinie; drodze wojewódzkiej nr 560 w Mariankach, Starorypinie, Rypinie, Dylewie, Zakroczu i Urszulewie.

Trwają prace nad dokumentacją i uzyskaniem decyzji niezbędnych do budowy obwodnicy Rypina, która ominie od wschodu miasto i połączy drogi wojewódzkie nr 560 i nr 563. Projektant uwzględnił uwagi wniesione podczas wcześniejszych konsultacji społecznych i opracował nowy wariant trasy (najbardziej odsunięty od miasta oraz omijający Zakrocz i Dylewo). UM oczekuje na wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji. Samorząd województwa pozyskał na budowę obwodnicy środki centralne z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 60 mln zł. Inwestycja o wartości 100 mln zł realizowana jest w partnerstwie z miastem Rypin, gminą Rypin i powiatem rypińskim.

Rekordowe wydatki na drogi

Na wojewódzki program modernizacji dróg wojewódzkich na najbliższe lata UM przeznacza 2 mld złotych. Segment drogowy w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 ma wartość 136 mln euro, środki pozyskane centralnie to łącznie 620 mln złotych.

(ak), fot. Mikołaj Kuras dla UMWK

Region

Gdy dziecko urodzi się martwe

Rodzice, których dziecko urodziło się martwe, nie muszą już przechodzić przez dodatkowe formalności.

Od 6 sierpnia 2025 r. obowiązują przepisy, które umożliwiają ustalenie prawa do zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku pogrzebowego na podstawie zaświadczenia o martwym urodzeniu – a w przypadku zasiłku pogrzebowego także na podstawie karty zgonu.

Zasiłek macierzyński, gdy dziecko urodzi się martwe

W przypadku martwego urodzenia dziecka, ubezpieczonej matce przysługuje zasiłek macierzyński za okres urlopu macierzyńskiego w wymiarze 8 tygodni po porodzie. – Prawo do zasiłku przysługuje na takich samych zasadach zarówno kobiecie zatrudnionej na umowie o pracę, jak i osobie podlegającej ubezpieczeniu chorobowemu z innego tytułu – na przykład prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Zaświadczenie o martwym urodzeniu

Zaświadczenie o martwym urodzeniu powinno zostać wystawione na podstawie dokumentacji medycznej przez: lekarza, który ma tytuł specjalisty w dziedzinie położnic-

stwa i ginekologii, lekarza w trakcie odbywania specjalizacji z położnictwa i ginekologii lub położną. Dokument ten będzie stanowił podstawę do wypłaty zasiłku macierzyńskiego lub pogrzebowego w przypadku, gdy nie zostanie sporządzony akt urodzenia dziecka z adnotacją o martwym urodzeniu.

Nowe przepisy dotyczą również zasiłku pogrzebowego

W sytuacji, gdy dziecko urodzi się martwe, ale nie zostanie sporządzony akt urodzenia z adnotacją o martwym urodzeniu, podstawą do ubiegania się o zasiłek pogrzebowy może być karta zgonu lub zaświadczenie wystawione przez lekarza albo położną.

Dotychczas, w przypadku braku aktu urodzenia z taką adnotacją, kobiety po stracie ciąży nie miały możliwości skorzystania ani z prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu macierzyńskiego, ani z zasiłku pogrzebowego. Nowe przepisy zmieniają tę sytuację – umożliwiają przyznanie świadczeń na podstawie zaświadczenia wystawionego na podstawie dokumentacji medycznej.

(red)

Tak oszukujemy na L4

REGION ➤ ZUS prześwietlił ponad 14 tysięcy zwolnień lekarskich w Kujawsko-Pomorskiem. Kontrole wykazały, że wielu ubezpieczonych traktuje zwolnienie jako okazję do dorobienia... albo odpoczynku w ciepłych krajach. Łączny efekt finansowy kontroli oraz obniżenia świadczeń po ustaniu zatrudnienia w pierwszym półroczu 2025 roku wyniósł ponad 7,8 mln zł – o 2,6 mln zł więcej niż rok wcześniej

W pierwszym półroczu 2025 r. oddziały ZUS w Bydgoszczy i Toruniu przeprowadziły **14,2 tys.** kontroli zwolnień lekarskich. Wstrzymano wypłatę **774** świadczeń chorobowych na kwotę ponad **1,3 mln zł**.

– Choć liczba kontroli spadła w porównaniu do analogicznego okresu 2024 r., do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wróciło więcej środków – o 121,2 tys. zł więcej. Z tytułu obniżenia świadczeń chorobowych po ustaniu ubezpieczenia wypłaty zmniejszono o blisko **6,5 mln zł**. Łączny efekt finansowy działań ZUS w regionie wyniósł ponad **7,8 mln zł** – o 2,6 mln zł więcej niż rok wcześniej – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Efekty kontroli ZUS w skali kraju

Od stycznia do czerwca 2025 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził w całym kraju 227 tys. kontroli zwolnień lekarskich. W wyniku działań wstrzymano wypłatę 14,8 tys. zasiłków na kwotę ponad 22,1 mln zł. Dodatkowo, obniżono świadczenia po ustaniu zatrudnienia o 128,3 mln zł. Łącznie do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wróciło 150,5 mln zł.

Dla porównania, w analogicznym okresie 2024 r. przeprowadzono 260,8 tys. kontroli, wydano 18,6 tys. decyzji, a łączna kwota odzyskanych środków – również z tytułu obniżenia świadczeń po ustaniu

zatrudnienia – wyniosła 117,5 mln zł.

ZUS kontroluje – kto naprawdę choruje

Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadzi regularne kontrole dotyczące zwolnień lekarskich. Kontrole obejmują zarówno sposób korzystania ze zwolnień, jak i zasadność ich wystawienia. W przypadku kontroli wykorzystania zwolnienia, pracownicy ZUS ustalają, czy osoba przebywająca na chorobowym rzeczywiście nie pracuje i przestrzega zaleceń lekarskich. Celem jest upewnienie się, że zwolnienie służy rekonwalescencji, a nie innym aktywnościom – np. dodatkowej pracy. ZUS sprawdza również prawidłowość orzekania o czasowej niezdolności do pracy. Lekarze orzecznicy oceniają, czy stan zdrowia ubezpieczonego uzasadnia dalszą niezdolność do pracy. Jeśli nie ma podstaw do

kontynuacji zwolnienia, może ono zostać skrócone.

Zwolnienie lekarskie to czas na rekonwalescencję

Zwolnienie lekarskie to czas przeznaczony na leczenie i powrót do zdrowia, a nie dowolnie dysponowany okres wolny od pracy. Ubezpieczony, który otrzymał zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy, powinien unikać wszelkich aktywności, które mogą opóźnić proces leczenia. Dopuszczalne są jedynie podstawowe czynności życia codziennego, takie jak wizyta u lekarza, wykupienie leków w aptece czy zrobienie niezbędnych zakupów.

W przypadku stwierdzenia, że osoba przebywająca na zwolnieniu wykonuje pracę zarobkową lub korzysta z wolnego w sposób niezgodny z jego celem, ZUS może wstrzymać wypłatę zasiłku choro-

bowego za cały okres zwolnienia. Jeśli świadczenie zostało już wypłacone – ubezpieczony jest zobowiązany do jego zwrotu. Z kolei w ramach kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy, jeżeli lekarz orzecznik ZUS stwierdzi, że stan zdrowia ubezpieczonego pozwala na powrót do pracy, zwolnienie zostaje skrócone, a prawo do zasiłku przysługuje tylko do dnia badania.

Przylapani na chorobowym... w pracy, salonie i na wakacjach

Kontrole zwolnień lekarskich w województwie kujawsko-pomorskim ujawniły, że wielu ubezpieczonych traktuje chorobowe jako okazję do dorobienia lub wyjazdu na urlop. Zasiłek chorobowy straciła m.in. kobieta, która w czasie zwolnienia lekarskiego zwiedzała Europę. Inna – zamiast odpoczywać

– w najlepsze strzygła klientów we własnym domu. Kolejna świadczyła usługi manicure w salonie, a pewien ubezpieczony dorabiał jako kierowca taxi.

ZUS odebrał świadczenia także osobom, które – mimo ustania zatrudnienia – pobierały zasiłek chorobowy, a jednocześnie aktywnie uczestniczyły w procesach rekrutacyjnych. Nie brakowało też sprytnych handlarzy – jeden z ubezpieczonych, oficjalnie przebywający na zwolnieniu, masowo wystawiał ogłoszenia sprzedaży mebli, drzwi, ubrań i biżuterii w serwisach internetowych. W innym przypadku ubezpieczony, pobierając jednocześnie zasiłek chorobowy a następnie świadczenie rehabilitacyjne, wykonywał pomiary stanu wód na rzecz płatnika, z którym ma zawartą umowę zlecenia.

Sygnaly od obywateli i pracodawców pomagają ZUS

Skuteczność kontroli rośnie, między innymi dzięki sygnałom, które trafiają do ZUS – często od osób, które zauważają nieprawidłowości. Coraz więcej takich kontroli jest wynikiem anonimowych zgłoszeń. Warto pamiętać, że kontrole prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich mogą również przeprowadzać pracodawcy zatrudniający powyżej 20 osób. Najczęściej zajmują się tym pracownicy działu kadr.

(red)
fot. ZUS

Region

Dużo wniosków o rentę wdowią. Kobiety dominują

Od 1 stycznia 2025 r. do ZUS-u wpłynęło ponad 1,083 mln wniosków o tzw. rentę wdowią, z czego 88 proc. złożyły kobiety. Równocześnie składano wnioski o rentę rodzinną i własne świadczenia. To jeden z największych projektów ZUS w ostatnich latach, a dzięki nowym przepisom świadczeniobiorcy zyskują średnio 353,94 zł miesięcznie.

Najwięcej wniosków o rentę wdowią złożono w styczniu – ponad 312,8 tys., tuż po wejściu w życie nowych przepisów. W kolejnych miesiącach liczba ta stopniowo malała.

– Wnioskodawcy to głównie osoby starsze – najlicniejsza grupa jest w wieku 81-90 lat, a 73,3 proc. wszystkich mieści się w przedziale 71-90 lat. Wśród wnioskujących znalazło się też 187 stulatników. Najmłodsza kobieta ubiegająca się o świadczenie ma 32 lata, najstarsza – 106. W przypadku mężczyzn najmłodszy ma niespełna 22 lata, natomiast najstarszy – 101 – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka

prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Kujawsko-Pomorskie: ponad 61,5 tys. wniosków

W samym województwie kujawsko-pomorskim do oddziałów ZUS w Bydgoszczy i Toruniu wpłynęło ponad 61,5 tys. wniosków o rentę wdowią.

Warunki przyznania

Aby otrzymać rentę wdowią, trzeba spełnić wszystkie określone warunki. Kobieta musi mieć co najmniej 60 lat, a mężczyzna – 65 lat. Do dnia śmierci małżonka należy pozostać z nim we wspólności małżeńskiej, nie być obecnie w związku małżeńskim oraz nabyć prawo do

renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż w wieku 55 lat (kobiety) lub 60 lat (mężczyźni). Obecnie pobierane świadczenie nie może przekraczać trzykrotności najniższej emerytury – 5 636,73 zł brutto. Po spełnieniu tych kryteriów można otrzymać 100 proc. własnej emerytury lub renty oraz 15 proc. świadczenia po zmarłym małżonku – lub odwrotnie.

Pierwsze wypłaty ruszyły w lipcu

W lipcu wyższe świadczenia otrzymało ponad 755,2 tys. osób. Dodatkowo trafiło do nich 264,4 mln zł. Średnia wysokość renty wdowiej to 353,94 zł miesięcznie. W wojewód-

ztwie kujawsko-pomorskim świadczenie otrzymało 44,9 tys. osób, na łączną kwotę 142,6 mln zł, w tym 15,6 mln zł ze zbiegu świadczeń.

Od sierpnia wypłaty w ramach zbiegu z rentą rodzinną będą realizowane w jednym z sześciu terminów: 1., 6., 10., 15., 20. lub 25. dnia miesiąca. Jeśli jedno ze świadczeń wypłaca inna instytucja emerytalno-rentowa, ZUS zacznie przelewy dopiero po zakończeniu postępowania z tym organem. Takie renty wdowie ZUS będzie przekazywał 6. dnia miesiąca.

Wnioski przyjmowane bez przerwy

O rentę wdowią można ubiegać

się w dowolnym momencie. Wnioski złożone do 31 lipca 2025 r., jeśli zostaną pozytywnie rozpatrzone, obejmują również wypłatę za lipiec. Dokumenty złożone po tym terminie uprawniają jedynie do świadczenia od miesiąca złożenia, bez wyrównania. Wniosek można dostarczyć osobiście do sali obsługi klientów ZUS, przesłać pocztą lub złożyć elektronicznie przez PUE/eZUS. Na stronie ZUS dostępna jest ankieta sprawdzająca spełnienie kryteriów oraz kalkulator umożliwiający wyliczenie przybliżonej kwoty świadczenia.

(red)

Rywalizacja na najwyższym poziomie

SIATKÓWKA ▶ Piękna pogoda, niezapomniane sportowe emocje oraz świetna zabawa – tak w skrócie można podsumować VII Otwarty Turniej Siatkówki Plażowej, który odbył się w sobotę 9 sierpnia na boiskach Gminnego Centrum Sportu i Rekreacji w Skrwilnie

W zawodach wzięło udział 8 drużyn, które przyjechały m.in. z Płocka, Brodnicy, Sępolego oraz Szreńska. Zespoły zostały podzielone na dwie grupy w wyniku losowania, a rywalizacja przebiegała w dwóch etapach – najpierw systemem „każdy z każdym”,

a następnie mecze między grupami. Cztery najlepsze drużyny zmierzyły się w wielkim finale, prezentując wysoki poziom umiejętności i sportowej walki do ostatniej piłki.

Po zaciętej rywalizacji zwycięzcami turnieju zostali: Filip Le-

wandowski i Łukasz Lewandowski (I miejsce), Damian Lewandowski i Kamil Lewandowski (II miejsce), Szymon Morek i Dawid Sternicki (III miejsce) oraz Adam Kamiński i Zbigniew Celebucki (IV miejsce). Najlepszym zawodnikiem turnieju został Filip Lewandowski, któ-

ry swoją grą zachwycił zarówno rywali, jak i widzów. Zwycięzcy odebrali pamiątkowe medale, puchary oraz nagrody rzeczowe z rąk wójta gminy Skrwilno Dariusza Kolczyńskiego oraz sędziów turnieju.

Organizatorzy podkreślają, że

tegoroczny turniej był nie tylko okazją do rywalizacji, ale także do integracji środowiska sportowego i spędzenia aktywnego, pełnego emocji dnia w gronie miłośników siatkówki plażowej.

(AdWo), fot. nadesłane

Rekreacja

Wyremontują korty tenisowe

24 lipca w Bibliotece Gminnej w Drzycimiu odbyło się uroczyste wręczenie umów dotacyjnych w ramach programu „Kujawsko-Pomorska Mała Infrastruktura Sportowa”.

Symboliczne czeki wręczyli wicemarszałek województwa Aneta Jędrzejewska oraz radny województwa Michał Czeppek. Gminę Miasta Rypin reprezentował Kamil Głowacki, zastępca kierownika Wydziału Projektów Unijnych, Rozwoju i Sportu. Dzięki skutecznie pozyskanym środkom w wysokości 24 600 zł, już wkrót-

ce rozpocznie się rewitalizacja kortów tenisowych przy Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Rypinie.

Całkowity koszt inwestycji wynosi 61 500 zł. Projekt ten stanowi istotny krok w stronę poprawy lokalnej infrastruktury sportowej oraz stworzenia jeszcze lepszych warunków do aktywnego spędzania czasu

dla mieszkańców miasta. Rewitalizacja kortów tenisowych to kolejna inicjatywa wspierająca rozwój sportu i rekreacji w Rypinie, wzmacniająca ofertę dostępnych obiektów sportowych oraz promująca zdrowy styl życia wśród mieszkańców.

(ak)
fot. nadesłane

